

Ammattikorkeakoulujen uraseuranta: Humanististen ja taidealojen 2013–2015 valmistuneet

Jukka-Pekka Jänkälä
31.5.2021

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Sisältö

- Aineisto 3
- Tyytyväisyys 5
- Työsuhde 13
 - Työuran kokonaisuus 17
 - Työelämän ulkopuolella olevat 21
- Yrittäjäyys 29
- Osaamiset 35
- Jatko-opinnot 45

Aineisto

- Vuonna 2013, 2014 ja 2015 AMK:sta valmistuneiden uraseurantakysely
- Vastaajamäärä yhteensä 25531, vastausprosentti 33,7 %
 - 2013 N = 8126, 2014 N = 8535, 2015 N = 8870
 - 2013 32,9 %, 2014 34,3 %, 2015 34,0 %
- Vastaajista 6,7 % valmistui taidealoilta ja 0,3 % kielistä.

	Taidealat	Kielet	Muu
AMK *	96	94	89
YAMK	4	6	11
N (100 %)	1608	68	23851

*) Monimuotototeutuksessa 12 % taidealojen AMK:sta, muutoin päivätoteutus.

Aineisto: humanistiset ja taidealat

- Humanististen ja taidealojen vastausprosentti 31,7 % (eli hieman pienempi kuin koko aineiston 33,7 %).
- Vastausprosentissa ei ole suuria eroja tutkintonimikkeiden tasolla
 - Kulttuurintuottajat vastanneet hieman odotettua enemmän (noin +2 %-yks.) ja kuvataiteilijat hieman odotettua vähemmän (noin -2 %-yks.) suhteessa otokseen.
- Suurimpia taidealojen tutkintonimikkeitä
 - Medianomi 35 %, muotoilija 37 %, kulttuurintuottaja 11 %, kuvataiteilija 6 %.
- Kielten tutkintonimikkeet
 - Viittomakielentulkki 63 %, tulkki 31 %, viittomakielentulkki (YAMK) 6 %.
- Analyyseissa korjattu painotuksella koulutusala, koulutustyyppi (päivä-/monimuotototeutus), tutkinnontaso (AMK/YAMK) ja sukupuoli vastaamaan vuosittaista otosta.

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

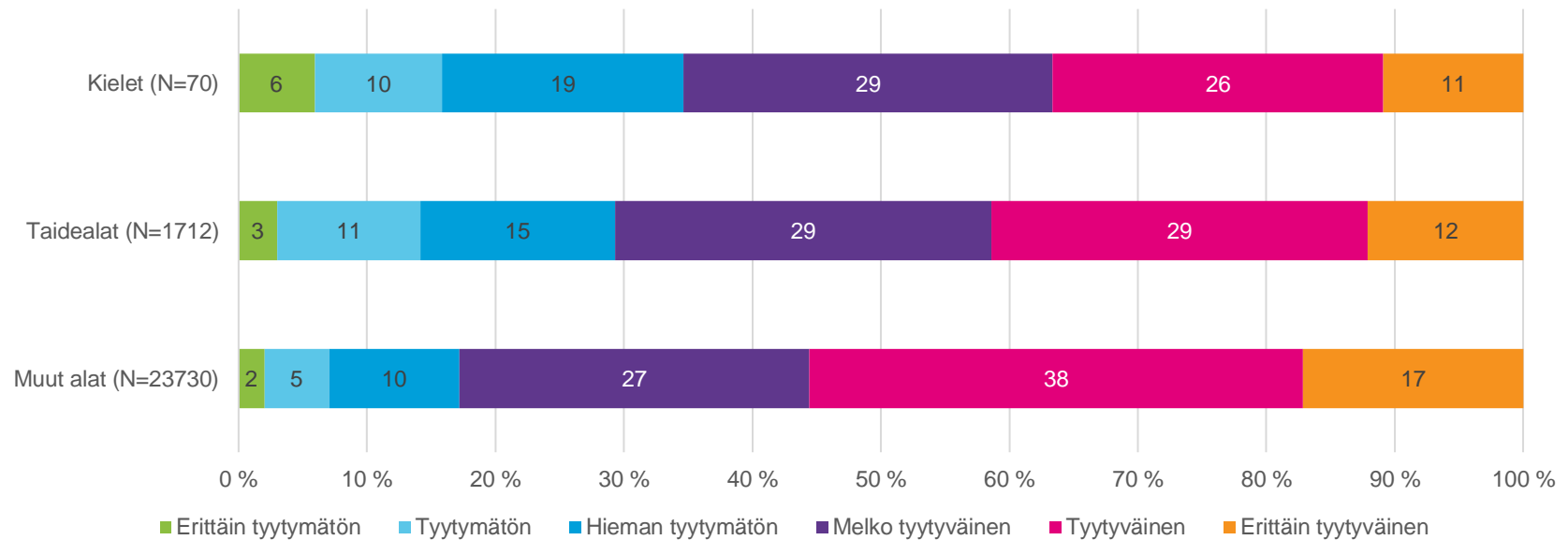
Tyytyväisyys

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Kaksi kolmasosaa humanististen ja taidealojen vastaajista on vähintään melko tyytyväisiä tutkintoon työuran kannalta

Miten tyytyväinen olet kokonaisuudessaan 5 vuotta sitten suorittamaasi tutkintoon työurasi kannalta?

- 2013–2015 valmistuneet. Yhteyden voimakkuus hyvin pieni:
 - Welch ANOVA $F=82,00$ ($df=2, 178,6$), $p<0,001$, $\eta^2=0,008$.
 - Games-Howell ($p<0,05$): Kielten ja taidealojen vastaajat tyytymättömämpiä kuin muiden alojen vastaajat, mutta kieliä ja taideoja ei voi erottaa toisistaan.

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

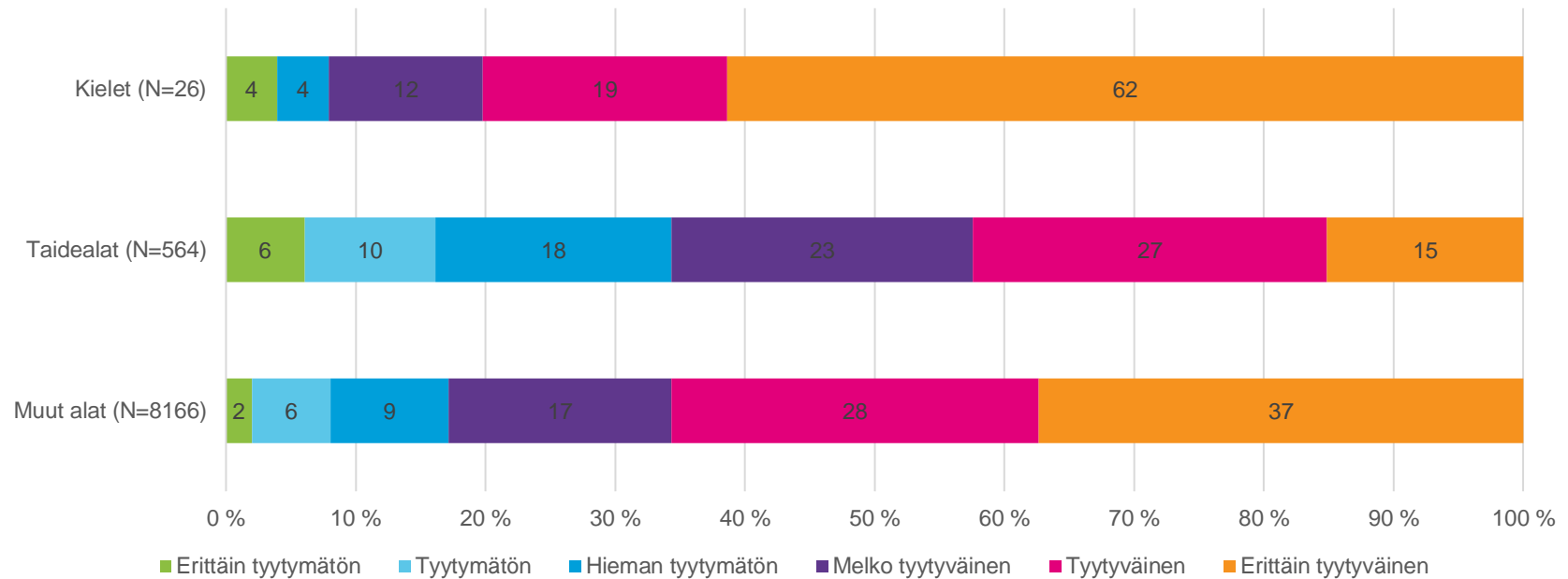
Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Taidealojen tutkinnot tunnetaan keskimääräistä huonommin alalla, mutta kielten tutkinnot taas varsin hyvin

Tutkinto tunnetaan hyvin alallani.

- 2015 valmistuneet. Yhteyden voimakkuus pieni:
 - Welch ANOVA $F=74,58$ ($df=2, 66,0$), $p<0,001$, $\eta^2=0,019$.
 - Games-Howell ($p<0,05$): Kielten vastaajia ei voi erottaa muiden alojen vastaajista. Taidealojen vastaajat ovat tyytymättömpämpiä.

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

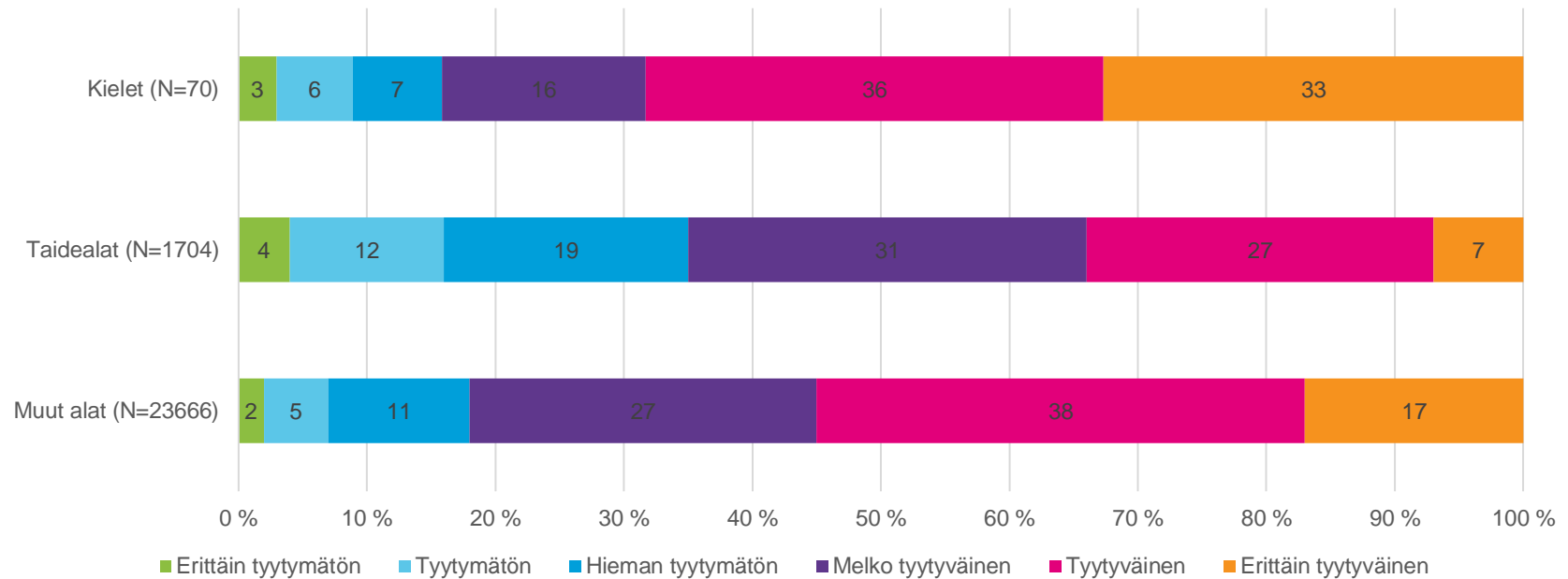
Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Taidealojen tutkintojen arvostus koetaan huonommaksi, mutta kielten taas melko hyväksi

Työnantajat arvostavat tutkintoani.

- 2013–2015 valmistuneet. Yhteyden voimakkuus pieni:
 - Welch ANOVA $F=182,66$ ($df=2, 178,7$), $p<0,001$, $\eta^2=0,016$.
 - Games-Howell ($p<0,05$): Kielten vastaajia ei voi erottaa muiden alojen vastaajista. Taidealojen vastaajat ovat tyytymättömpiä.

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

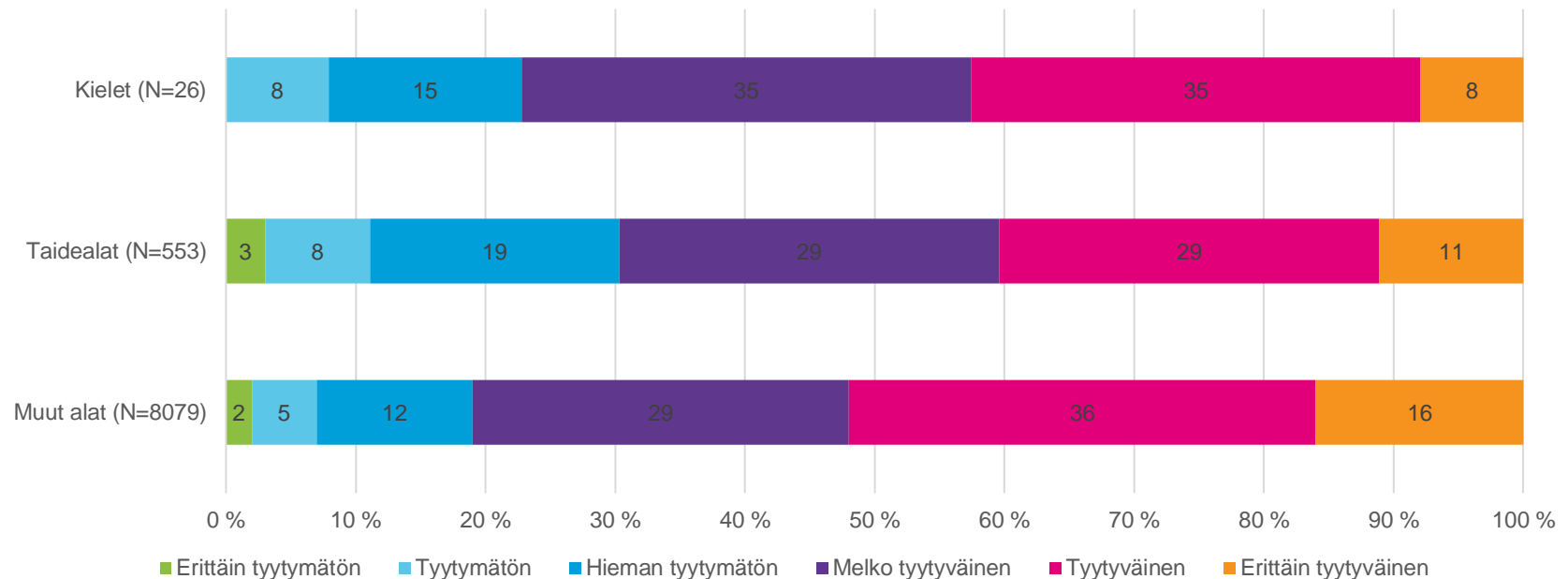
Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Taidealoilta valmistuneet kokevat jatko-opintovalmiutensa hieman muita heikommiksi; kielten vastaajat eivät eroa muista aloista

Tutkinto antoi hyvät valmiudet korkeakoulutasoisiin jatko-opintoihin.

- 2015 valmistuneet. Yhteyden voimakkuus hyvin pieni:
 - Welch ANOVA $F=16,75$ ($df=2, 66,0$), $p<0,001$, $\eta^2=0,004$.
 - Games-Howell ($p<0,05$): Kielten vastaajia ei voi erottaa taidealojen tai muiden alojen vastaajista. Taidealojen vastaajat ovat tyytymättömämpiä kuin muiden alojen vastaajat.

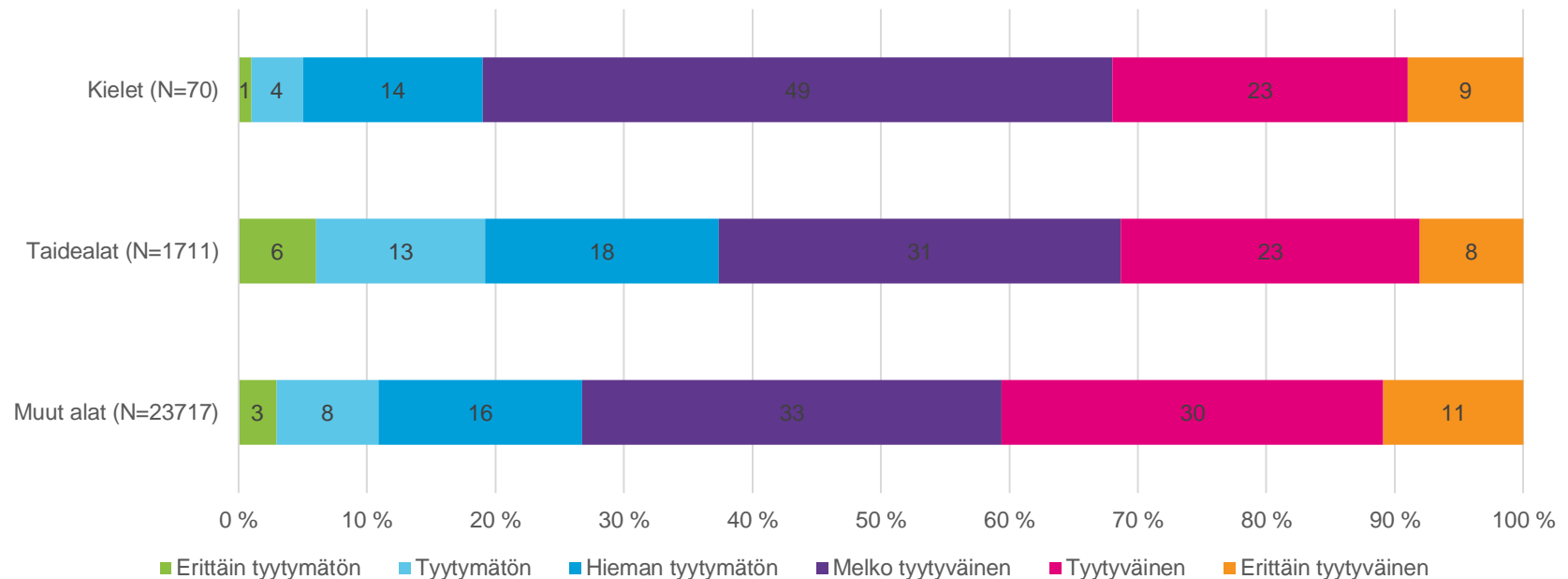
Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Taidealoilla valmiudet työelämään koettiin hieman heikommiksi, mutta kielten vastaajat eivät eroa muista aloista

Tutkinto antoi riittävät valmiudet työelämään.

- 2013–2015 valmistuneet. Yhteyden voimakkuus hyvin pieni:
 - Welch ANOVA $F=64,55$ ($df=2, 179,3$), $p<0,001$, $\eta^2=0,006$.
 - Games-Howell ($p<0,05$): Kielten vastaajia ei voi erottaa muiden alojen vastaajista. Taidealojen vastaajat ovat tyytymättömpiä.

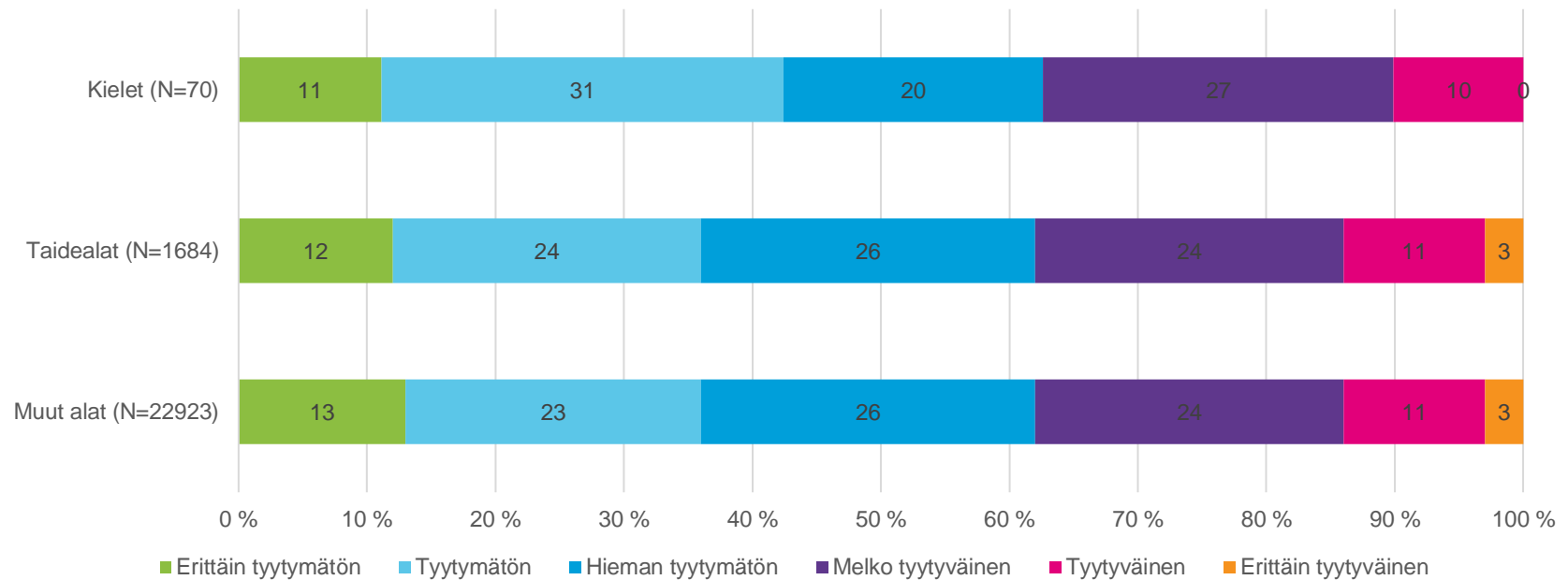
Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Alojen välillä ei ole eroa tutkinnon tarjoamissa eväissä yrittäjyyteen

Tutkinto tarjosi eväitä yrittäjäksi ryhtymiseen.

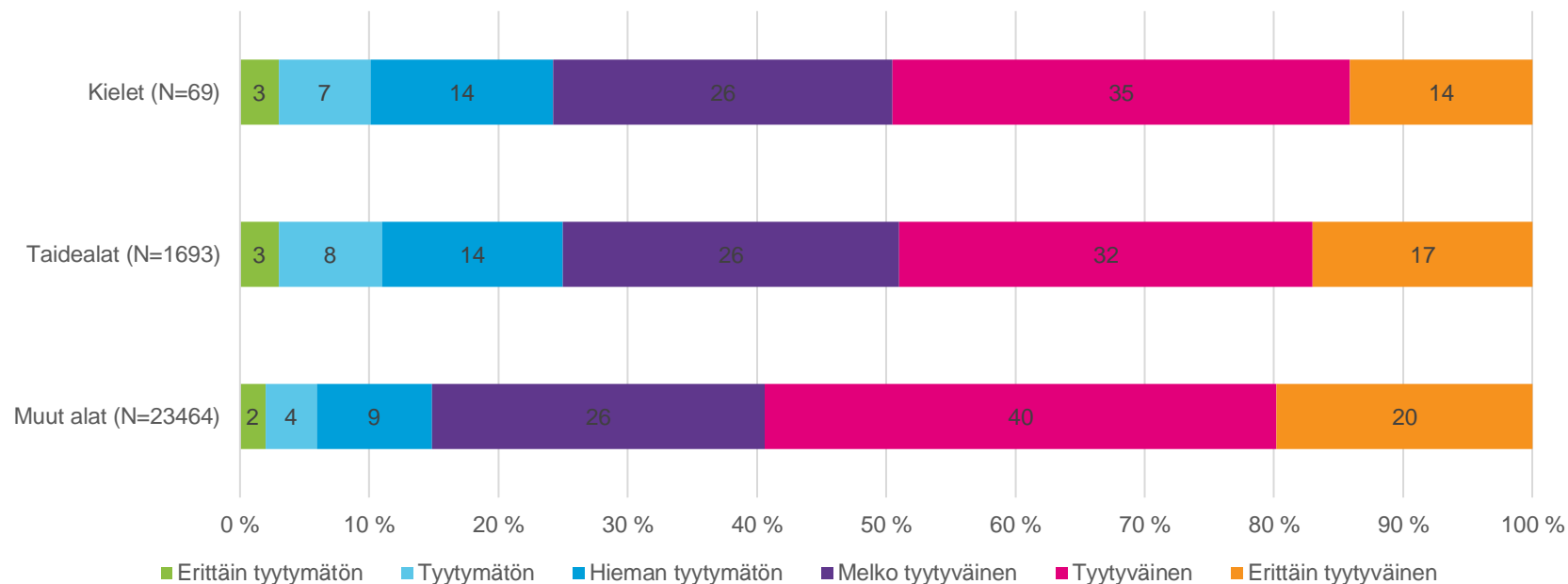

- 2013–2015 valmistuneet. Ei yhteyttä koulutusalan ja tyytyväisyyden välillä:
 - Welch ANOVA $F=0,35$ ($df=2, 179,2$), $p<0,001$, $\eta^2<0,000$.

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Taidealojen vastaajat ovat hieman tyytymättömpiä työuraansa

Kuinka tyytyväinen olet tähänastiseen työuraasi?

- 2013–2015 valmistuneet. Yhteyden voimakkuus hyvin pieni:
 - Welch ANOVA $F=52,90$ ($df=2, 178,6$), $p<0,001$, $\eta^2=0,005$.
 - Games-Howell ($p<0,05$): Kielten vastaajia ei voi erottaa taidealojen tai muiden alojen vastaajista. Taidealojen vastaajat ovat tyytymättömpiä kuin muiden alojen vastaajat.

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Työsuhde

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Työsuhde vastaushetkellä 2013–2015 valmistuneiden aineistossa (%) (1/3)

	Humanistiset ja taidealat	Muu	Ero p<0,05
Vakituinen kokopäivätyö	47	75	*
Määräaikainen kokopäivätyö	13	9	*
Yrittäjä/ammattinharjoittaja/freelancer	10	4	*
Osa-aikatyö	7	3	*
Päätoiminen opiskelu (tutkintoon/arvosanaan)	6	3	*
Työtön työnhakija	5	2	*
Useita rinnakkaisia työsuhteita	3	0	*
Työllistetty tai työharjoittelu	1	0	*
Työvoimakoulutus tai vastaava	1	0	*
Perhevapaa (työsuhteesta)	1	2	*
Työskentely apurahalla	1	0	*
Perhevapaa (ei työsuhdetta)	0	1	
Työvoiman ulkopuolella (asevelvollisuus, välivuosi, sairaseläke tms.)	0	0	
Muu	4	1	*
N (100 %)	1776	23613	

$X^2= 1039$, $df=13$, $p<0,001$, Cramerin $V=0,20$ (pieni efektikoko)

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Kestävää kasvua ja työtä

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Työsuhde vastaushetkellä 2013–2015 valmistuneiden aineistossa (2/3): Humanistiset ja taidealat muihin aloihin verrattuna

- Vakituinen kokopäivätyö on yli kolmanneksen harvinaisempi.
- Työttömiä työnhakijoita, työvoimakoulutuksessa olevia tai työllistettyjä/työharjoittelussa olevia on 3,5-kertainen osuus.
- Yrittäjiä, ammatinharjoittajia tai freelancereita on 2,5-kertainen osuus.
- Päätoimisesti opiskelevia on yli 2-kertainen osuus.

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Työsuhde vastaushetkellä 2013–2015 valmistuneiden aineistossa (3/3): Tulkit taidealoihin verrattuna

- Tulkit eroavat taidealoista vain hieman
 - Vakituinen ja määräaikainen kokopäivätyö on yhtä harvinaista
 - Osa-aikatyö on yleisempää (17 %)
 - Yrittäjyys on harvinaisempaa (6 %)
 - Työttömiä, työvoimakoulutuksessa olevia ja työllistettyjä/työharjoittelussa olevia ei ole vastaajissa eikä myöskään apurahalla työskenteleviä
 - Vaihtoehto ”Muu” on hyvin yleinen (12 %)

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

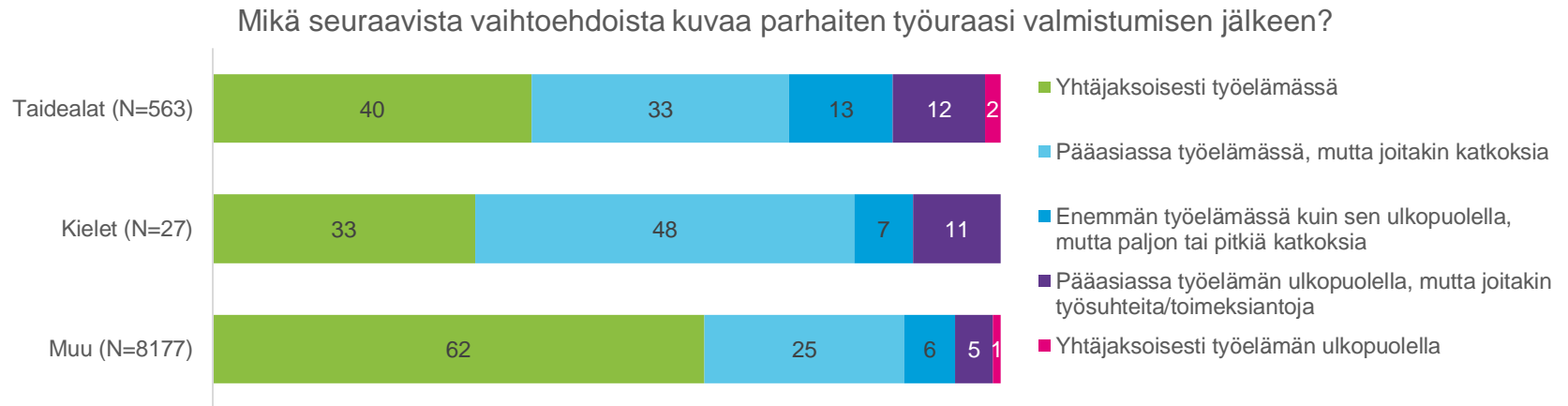
Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Taidealojen ja tulkkien työura keskimääräistä katkonaisempi (2015, %) (1/2)

- Työuran kokonaisuutta koskevaa kysymystä muutettiin 2015 valmistuneiden kyselyssä, mutta ero muihin koulutusaloihin on selkeä.
 - Tilastollisesti taidealojen erot muihin aloihin ovat pieniä, mutta erittäin vahvasti yleistettävissä
 - $X^2=620$, $df=8$, $p<0,001$, Cramerin $V=0,11$
 - Kielten pieni vastaajamäärä ei mahdollista tilastollisia yleistyksiä

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Taidealojen ja tulkkien työura keskimääräistä katkonaisempi (2/2)

- Yhtäjaksoisesti työelämässä?
 - Taidealat 40 %, kielet 33 %, muut 63 % (2015)
 - Taidealat 28–56 %, kielet 35–71 %, muut 52–82 % (2013–2014)
- Enemmän työelämän ulkopuolella kuin työelämässä?
 - Taidealat 13 %, kielet 11 %, muut 5 % (2015)
 - Taidealat 12–44 %, kielet 3–30 %, muut 4–18 % (2013–2014)

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

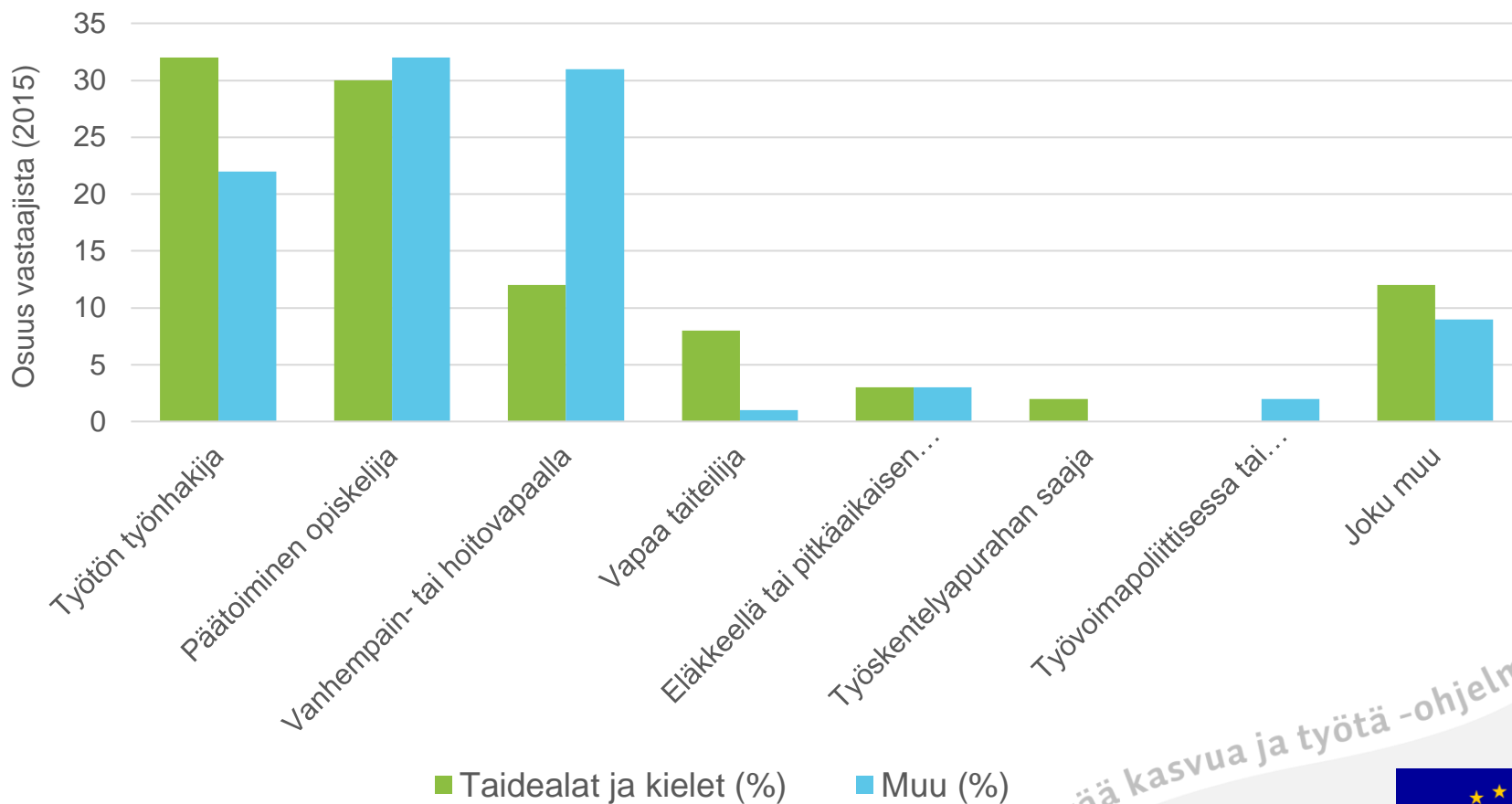
Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Mikäli olet ollut yhtäjaksoisesti työelämän ulkopuolella, niin mikä sopii tilanteeseesi? (2015, %) (1/2)

N(taidealat ja kielet)=240, N(muuh)=2291
 $\chi^2=135$, $df=7$, $p<0,001$, Cramerin $V=0,24$ (pieni efektikoko)

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
 EU:lta
 2014–2020

Mikäli olet ollut yhtäjaksoisesti työelämän ulkopuolella, niin mikä sopii tilanteeseesi? (2015) (2/2)

- Taidealojen ja tulkkien kohdalla työttömien työnhakijoiden, vapaiden taiteilijoiden ja työskentelyapurahan saajien osuudet ovat muita suuremmat.
- Vanhempain- tai hoitovapaalla olevien osuus on muita pienempi.

	Taidealat ja kielet %	Muu %	P<0,05
Työtön työnhakija	32	22	*
Päätoiminen opiskelija	30	32	
Vanhempain- tai hoitovapaalla	12	31	*
Vapaa taiteilija	8	1	*
Eläkkeellä tai pitkäaikaisen sairauden vuoksi	3	3	
Työskentelyapurahan saaja	2	0	*
Työvoimapolitiisessa tai vastaavassa koulutuksessa		2	
Joku muu	12	9	

N(taidealat ja kielet)=240, N(muu)=2291
 $X^2=135$, $df=7$, $p<0,001$, Cramerin $V=0,24$ (pieni efektikoko)

Kestävä kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Mikä selittää työelämän ulkopuolella oloa?

Seuraavissa analyyseissa tarkastellaan niitä vastaajia, jotka vastasivat olleensa enemmän työelämän ulkopuolella valmistumisen jälkeen.

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Enimmäkseen työelämän ulkopuolella olleet taidealoilta valmistuneet suhteessa muihin aloihin

- Tyytymättömämpiä tutkintoonsa. *
- Kokevat tutkinnon arvostuksen huonommaksi.
- Kokevat työelämävalmiutensa hieman huonommiksi.
- Tutkinnon tunnettuus omalla alalla on sekä parempi että huonompi.
 - Erittäin hyvän tunnettuuden osuus on pienempi, mutta niin on erittäin huononkin.
- Korkeakoulutasoisissa jatko-opintovalmiuksissa ja yrittäjyyteen tarjottavassa tuessa ei ole merkittäviä eroja.
 - Osaamiskuiluja tarkasteltaessa havaitaan kuitenkin, että taidealoilla yrittäjyystaitojen tarve on muita aloja suurempi ja niiden oppiminen arvioidaan huonommaksi.

*) Tyytyväisyyden keskiarvo 1–6 (ja keskihajonta):

- Taideala työelämän ulkopuolella 3,3 (1,3), muu ala työelämän ulkopuolella 3,6 (1,4)
- Taideala työelämässä 4,2 (1,2), muu ala työelämässä 4,5 (1,1)

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

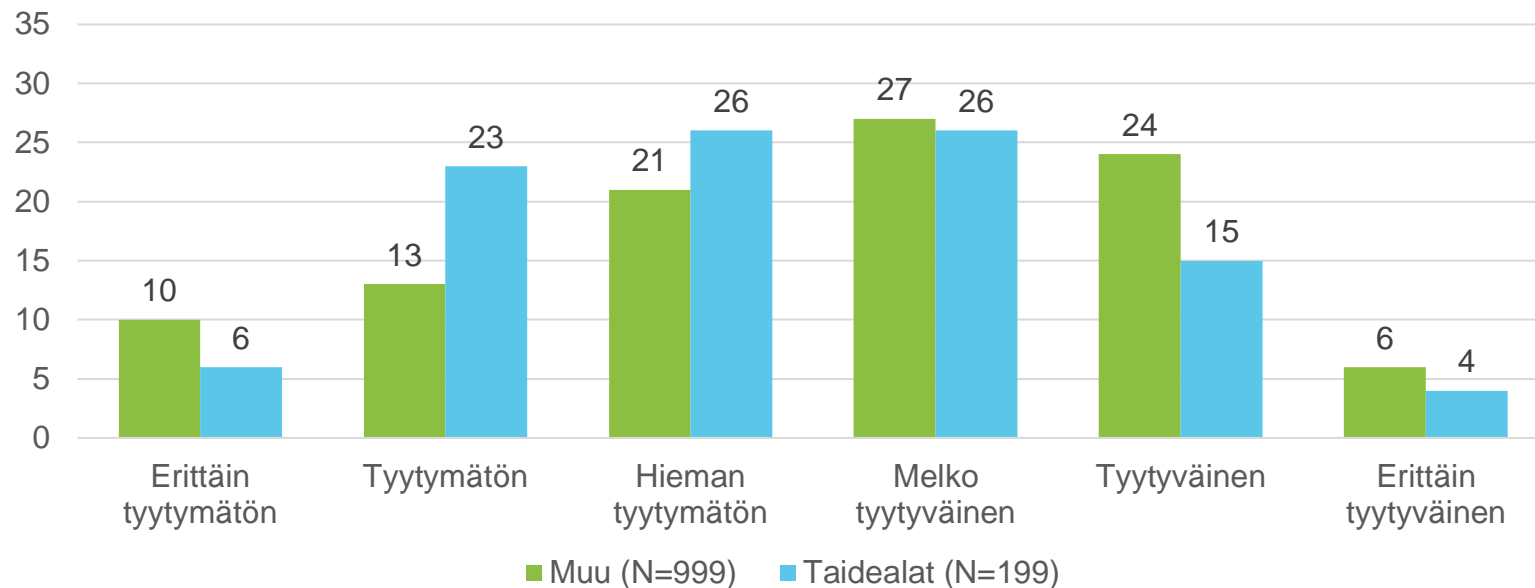
Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Taidealojen työelämän ulkopuolella olevat verrattuna muihin Taidealoilla on enemmän tutkintoon tyytymättömiä, mutta asteikon ääripäät eivät eroa toisistaan

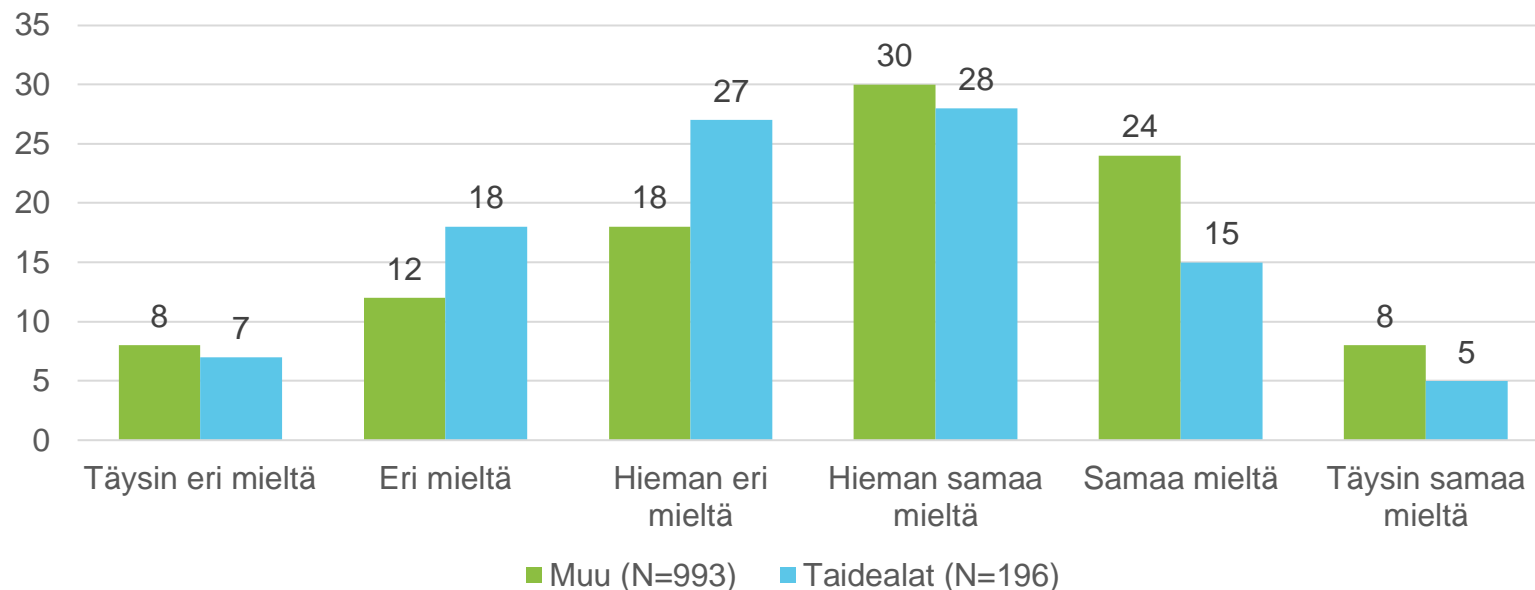
Kokonaistyytyväisyys tutkintoon
(enemmän työelämän ulkopuolella olleet, 2013-2015, %)

Taidealojen mediaani 3 "Hieman tyytymätön", Muiden 4 "melko tyytyväinen".
Kruskal-Wallis $X^2=8$, $df=1$, $p=0,005$, $\epsilon^2<0,01$ (häviävän pieni efektikoko)

Taidealojen työelämän ulkopuolella olevat verrattuna muihin Taidealoilta valmistuneet kokevat tutkinnon arvostuksen muita huonommaksi

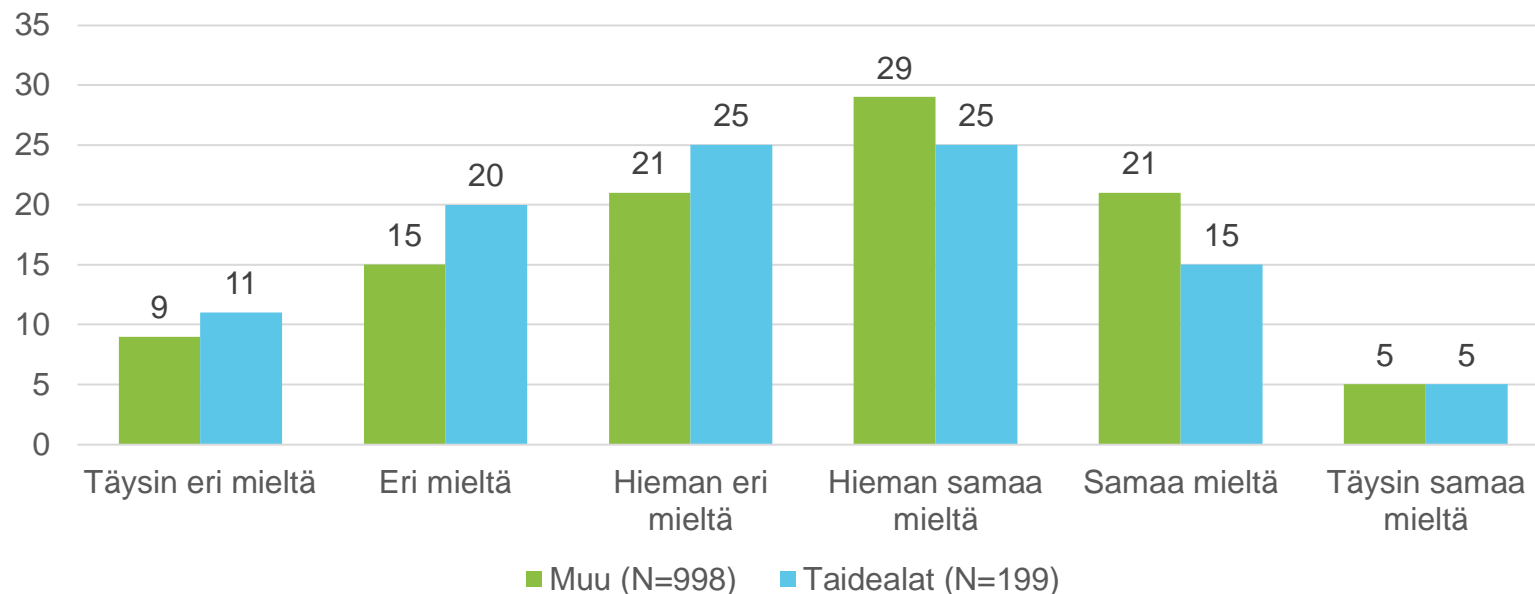
Työnantajat arvostavat tutkintoani
(enemmän työelämän ulkopuolella olleet, 2013-2015, %)

Taidealojen mediaani 3 "Hieman eri mieltä", Muiden 4 "Hieman samaa mieltä".
Kruskal-Wallis $X^2=13$, $df=1$, $p<0,001$, $\epsilon^2=0,01$ (pieni efektikoko)

Taidealojen työelämän ulkopuolella olevat verrattuna muihin Taidealojen tutkintojen antamat työelämävalmiudet koettiin marginaalisesti huonommiksi

Tutkinto antoi riittävät valmiudet työelämään
(enemmän työelämän ulkopuolella olleet, 2013-2015, %)

Taidealojen mediaani 3 "Hieman eri mieltä", Muiden 4 "Hieman samaa mieltä".
Kruskal-Wallis $X^2=9$, $df=1$, $p=0,003$, $\epsilon^2<0,01$ (häviävän pieni efektikoko)

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

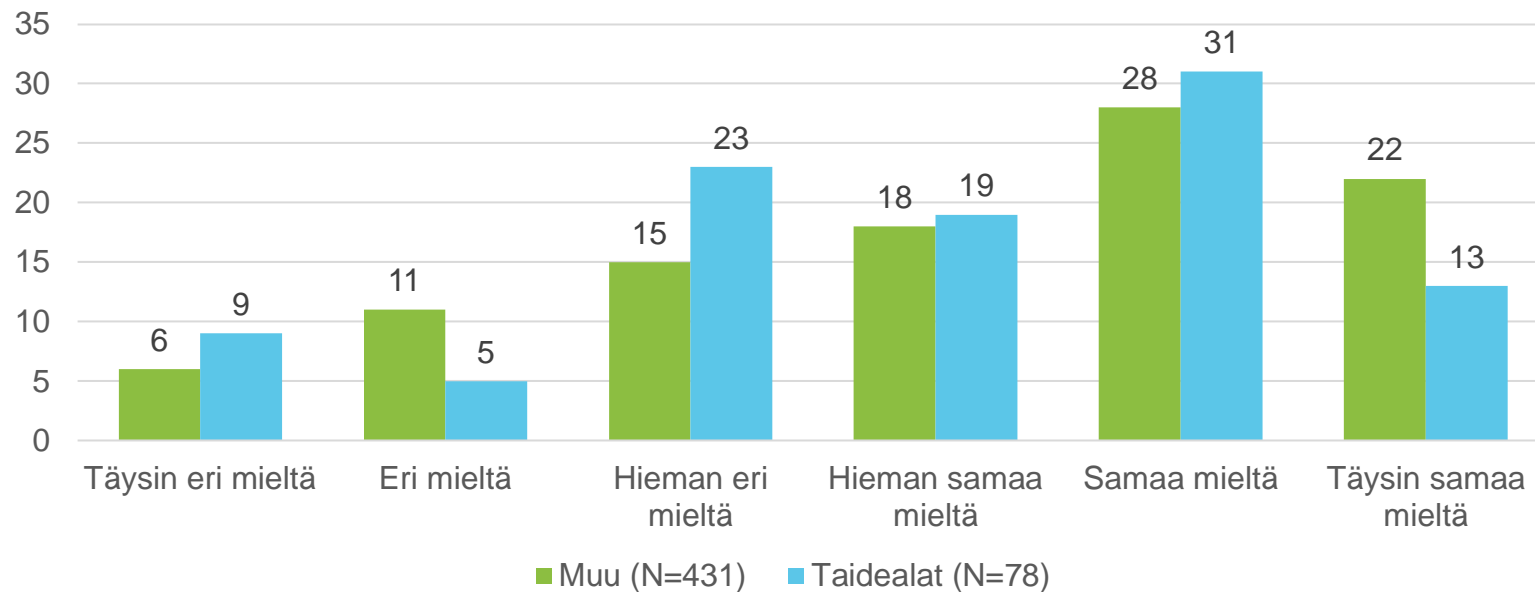

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Taidealojen työelämän ulkopuolella olevat verrattuna muihin

Taidealojen tutkinnot tunnetaan alalla jokseenkin yhtä hyvin kuin muutkin tutkinnot omilla aloillaan — ehkä

Tutkinto tunnetaan hyvin alallani
(enemmän työelämän ulkopuolella olleet, 2015, %)

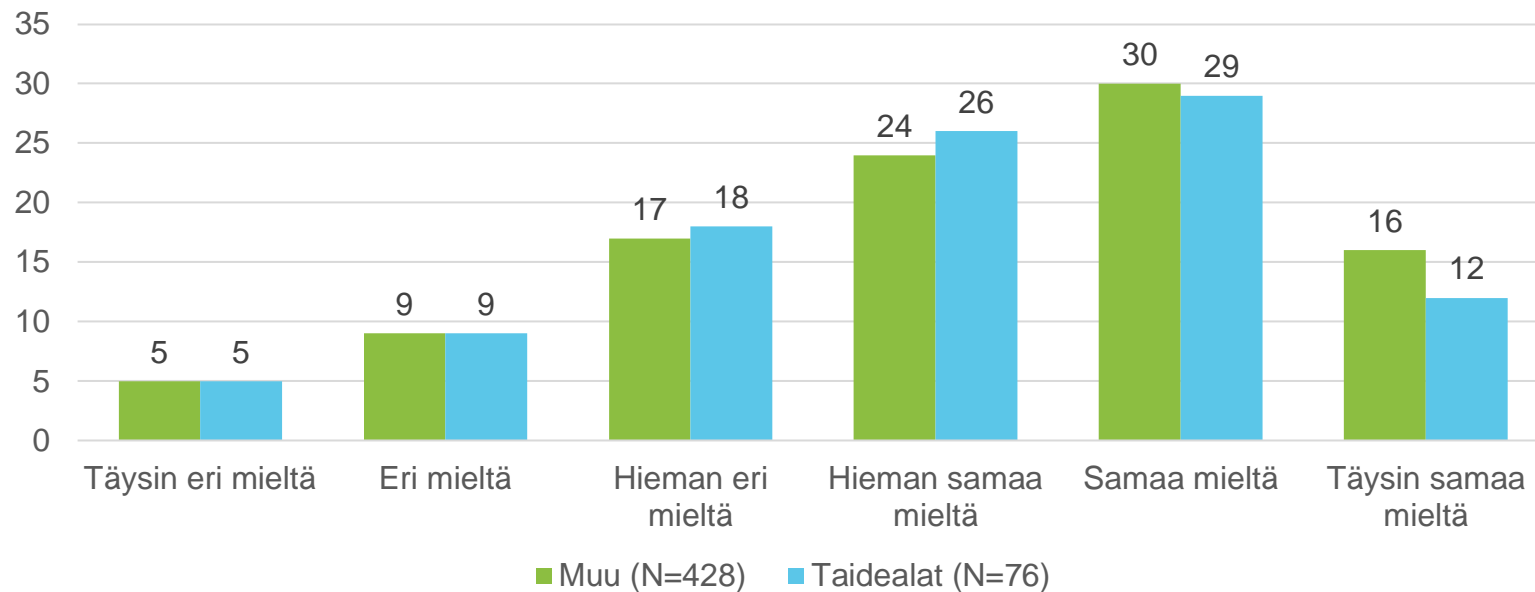

Taidealojen mediaani 4 "Hieman samaa mieltä", Muiden 5 "Samaa mieltä".
Kruskal-Wallis $X^2=2$, $df=1$, $p=0,2$, $\epsilon^2<0,01$ (ei yleistettävää eroa, häviävä efektikoko)

Taidealojen työelämän ulkopuolella olevat verrattuna muihin

Taidealojen tutkinnot antavat kohtuulliset valmiudet jatko-opintoihin kuten muutkin tutkinnot

Tutkinto antoi hyvät valmiudet korkeakoulutasoisiin jatko-opintoihin
(enemmän työelämän ulkopuolella olleet, 2015, %)

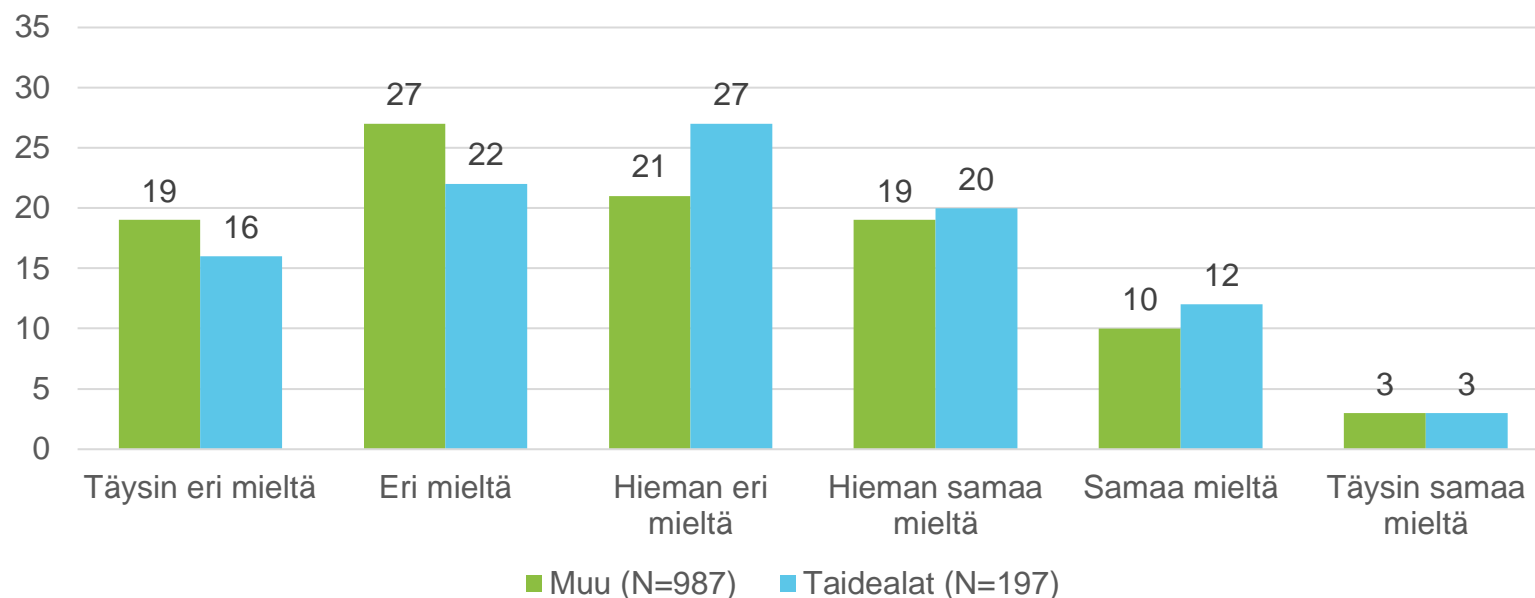
Taidealojen mediaani 4 "Hieman samaa mieltä", Muiden 4 "Hieman samaa mieltä".
Kruskal-Wallis $X^2=1$, $df=1$, $p=0,43$, $\epsilon^2<0,01$ (ei yleistettävää eroa, häviävä efektikoko)

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Taidealojen työelämän ulkopuolella olevat verrattuna muihin

Taidealojen tutkintojen tarjoama tuki yrittäjyyteen on heikohko kuten muillakin aloilla

Tutkinto tarjosi eväitä yrittäjäksi ryhtymiseen
(enemmän työelämän ulkopuolella olleet, 2013-2015, %)

Taidealojen mediaani 3 "Hieman eri mieltä", Muiden 3 "Hieman eri mieltä".
Kruskal-Wallis $X^2=3$, $df=1$, $p=0,10$, $\epsilon^2<0,01$ (ei yleistettävää eroa, häviävä efektikoko)

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Yrittäisyys

Yrittäjyystuen määrä koettiin kokonaisuudessaan hyvin samalla tavalla niiden joukossa, jotka ovat olleet enimmäkseen työelämän ulkopuolella

Miten yrittäminen, ammatinharjoittaminen, freelancerius ja kevytyrittäminen koetaan koulutusalan koko vastaajajoukossa?

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Yrittäjyyden tarkastelun johtopäätös: yrittäjyys on keskeinen osa taidealojen vastaajien työelämää

- Huomattava osa taidealojen vastaajista on työskennellyt yrittäjänä, ammatinharjoittajana, freelancerina tai kevytyrittäjänä.
 - Puolet kokeillut ja joka kymmenes yrittäjänä myös vastaushetkellä.
- Tutkinnot eivät kuitenkaan näytä tarjoavan tukea yrittäjyydelle vastaavassa suhteessa.
- Muista aloista poiketen taidealojen yrittäjät ovat tyytyväisempiä tutkintoonsa kuin ne, jotka eivät ole toimineet yrittäjinä.
- Vakaat työsuhteet ovat taidealojen vastaajilla harvinaisempia kuin muilla, joten yrittäjien suhteellisen korkea tyytyväisyys voi viitata yrittämispakkoon alalla.

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

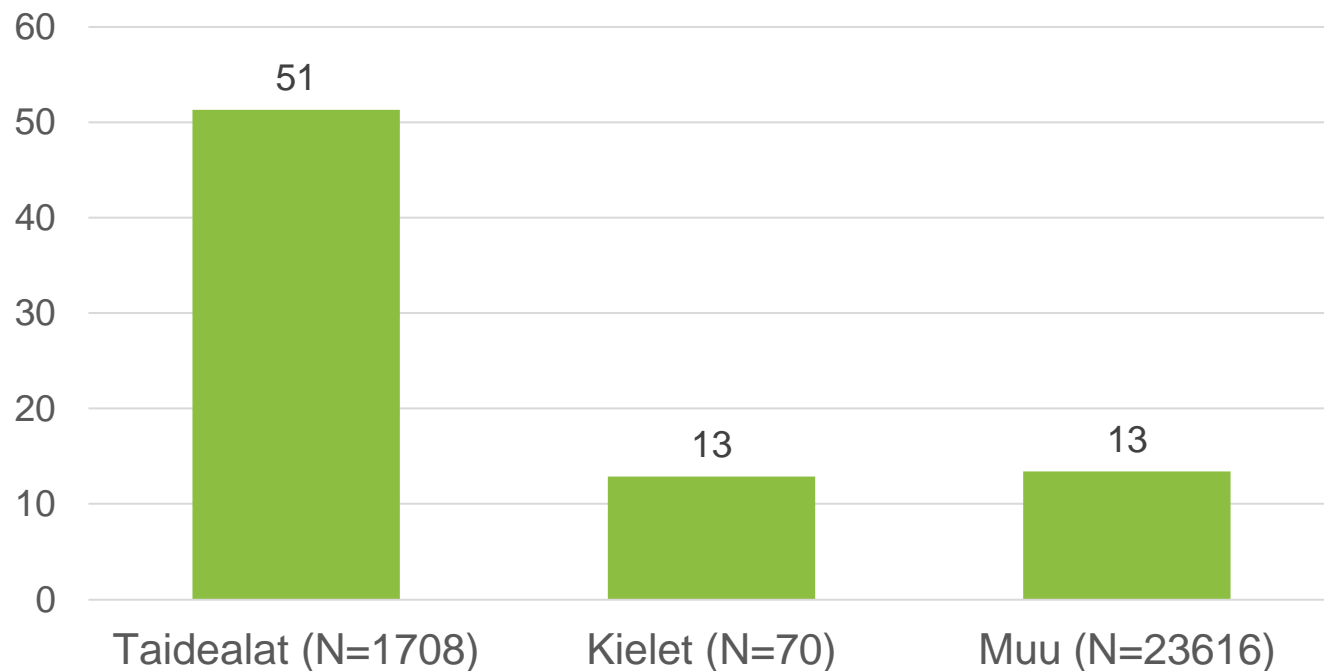
Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Taidealoilla puolet vastaajista on toiminut yrittäjänä, ammatinharjoittajana, freelancerina tai kevytyrittäjänä valmistumisen jälkeen (2013–2015, %)

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

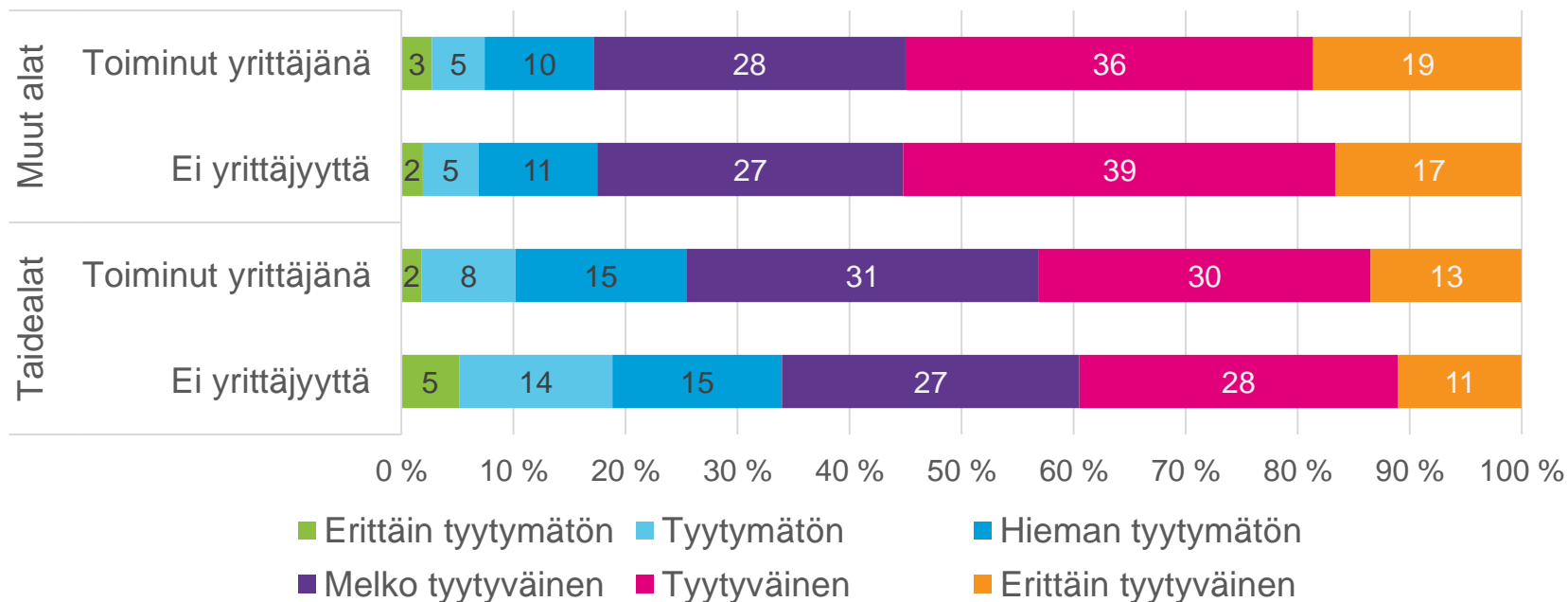
Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Taidealoilla yrittäjänä toimineet ovat tyytyväisempiä tutkintoon kuin muut taidealoilta valmistuneet

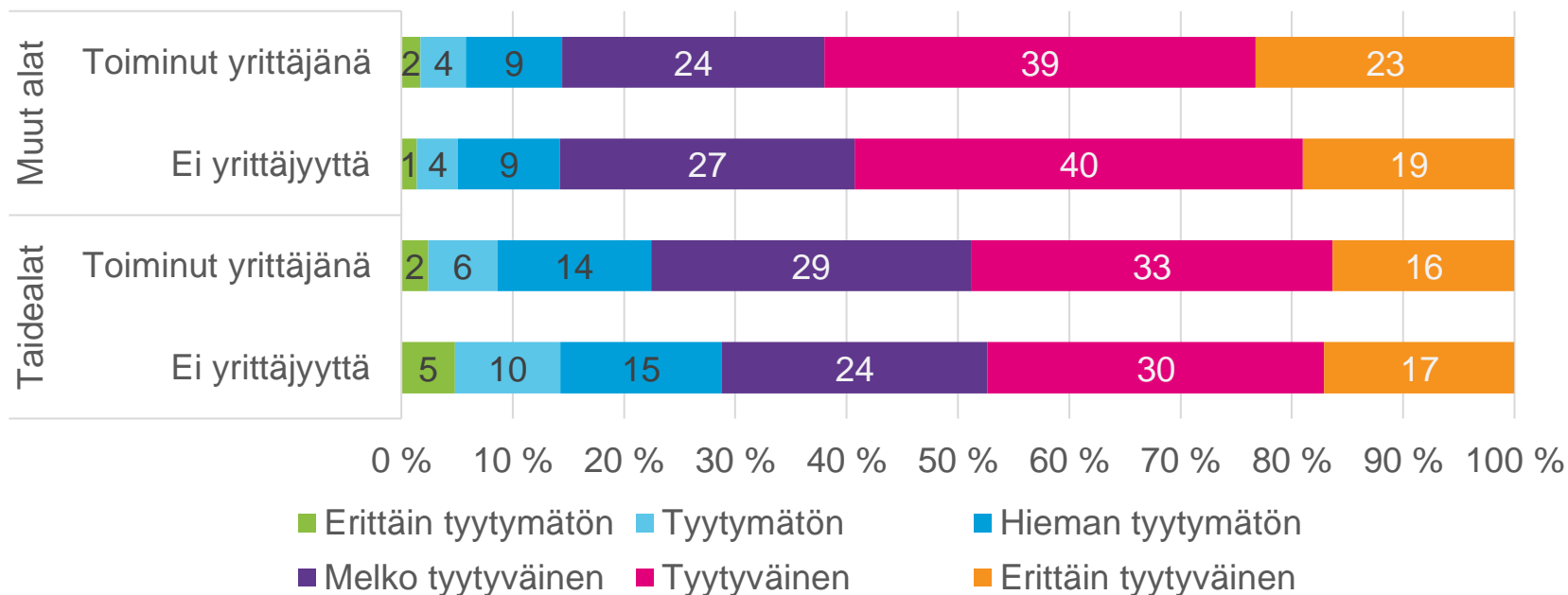
Tyytyväisyys tutkintoon alan ja yrittäjyyden mukaan (2013–2015, %)

Taidealojen mediaanit 4 ”Melko tyytyväinen”, Muiden 5 ”Tyytyväinen”.
 Kruskal-Wallis $X^2=174$, $df=3$, $p<0,001$, $\epsilon^2<0,01$ (häviävän pieni kokonaisefektikoko),
 (kaikki parittaiset vertailut $p<0,01$, eli ryhmät eroavat toisistaan)

Yrittäjänä toimineet taidealojen vastaajat eivät ole tyytyväisempiä työuraan (tilastollinen ero liian heikko)

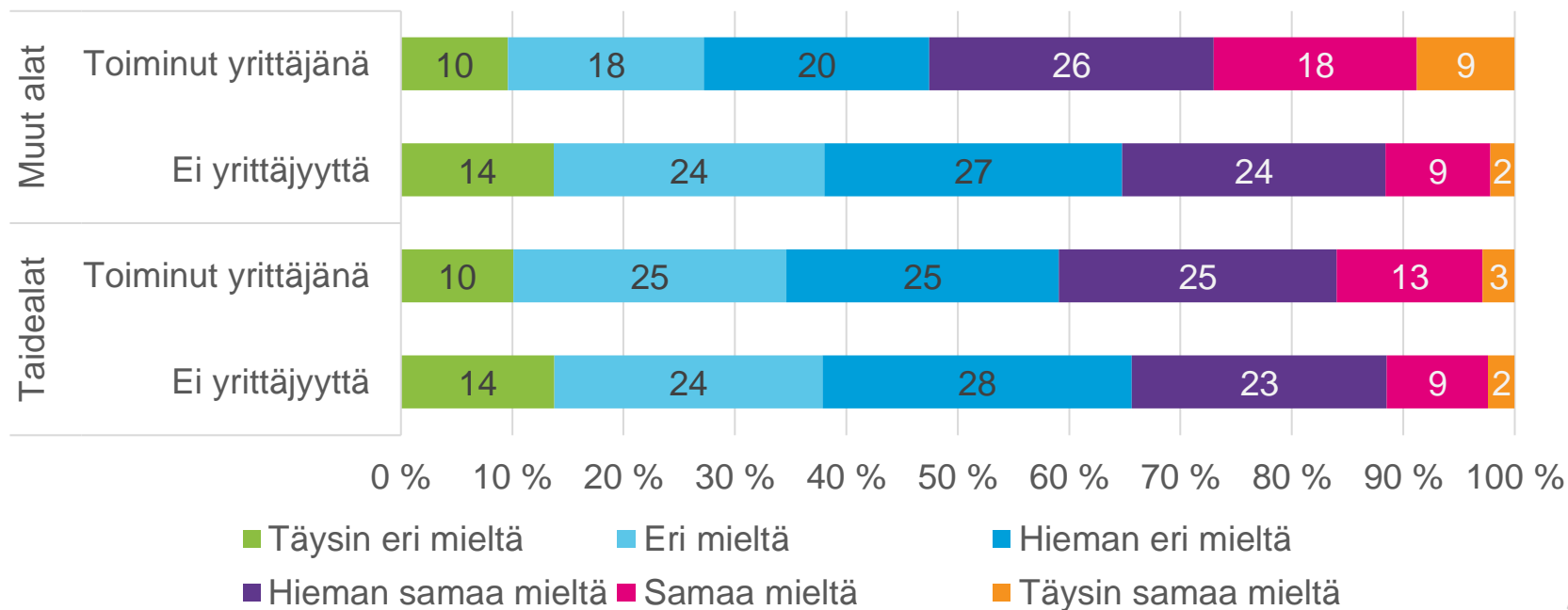
Tyytyväisyys työuraan alan ja yrittäjyyden mukaan (2013–2015, %)

Taidealojen mediaanit 4 ”Melko tyytyväinen”, Muiden 5 ”Tyytyväinen”.
 Kruskal-Wallis $X^2=117$, $df=3$, $p<0,001$, $\epsilon^2<0,01$ (häviävän pieni kokonaisefektikoko)
 (Taidealat eivät eroa toisistaan, muut parittaiset vertailut $p<0,01$)

Muiden alojen yrittäjät kokevat saaneensa enemmän tukea

Tutkinto tarjosi eväitä yrittäjyyteen alan ja yrittäjyyden mukaan (2013–2015, %)

Mediaanit 3 "Hieman eri mieltä" paitsi Muiden yrittäjien 4 "Hieman samaa mieltä".

Kruskal-Wallis $X^2=425$, $df=3$, $p<0,001$, $\epsilon^2=0,02$ (pieni kokonaisefektikoko)

("Ei yrittäjyyttä" eivät eroa toisistaan, muut parittaiset vertailut $p<0,05$)

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Osaamistutka

Osaamistutkakuviossa asetetaan vastakkain osaamisen tärkeys nykyisessä työssä ja se, miten hyvin tutkinto kehitti kyseistä osaamista.

Kuviossa verrataan koulutusalan keskiarvoja asteikolla 1–6. Vihreä viiva kertoo tarpeiden ja tarjonnan täydestä vastaavuudesta. Keltaisen ja punaisen viivan välissä tärkeys työssä ylittää tutkinnossa kehittymisen yli yhdellä yksiköllä.

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Taidealojen osaamistutkakuvioiden johtopäätökset

- Taidealojen vastaajien osaamiskuilut ovat hieman muita suurempia, koska taidealojen vastaajat suhtautuvat muita kriittisemmin osaamisten kehittymiseen tutkinnossa.
 - Yhteenlaskettuna ”opinnot kehittivät” -väittämien erotus on $75-80=-4,2$ ja ”työssä tärkeää” -väittämien erotus $-1,9$ (taidealat-muut alat)
 - Osaamiskuilujen erotus on $-2,3$, eli taidealoilla osaamistarve on suurempi
- Taidealojen osaamiskuilu on suhteellisesti suurin liiketaloudellisen osaamisen, yrittäjäystaitojen ja tutkimusmenetelmäosaamisen tarpeessa.
- Taidealojen osaamiskuilu on suhteellisesti pienin alan keskeisten termien, menetelmien ja periaatteiden tarpeessa

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

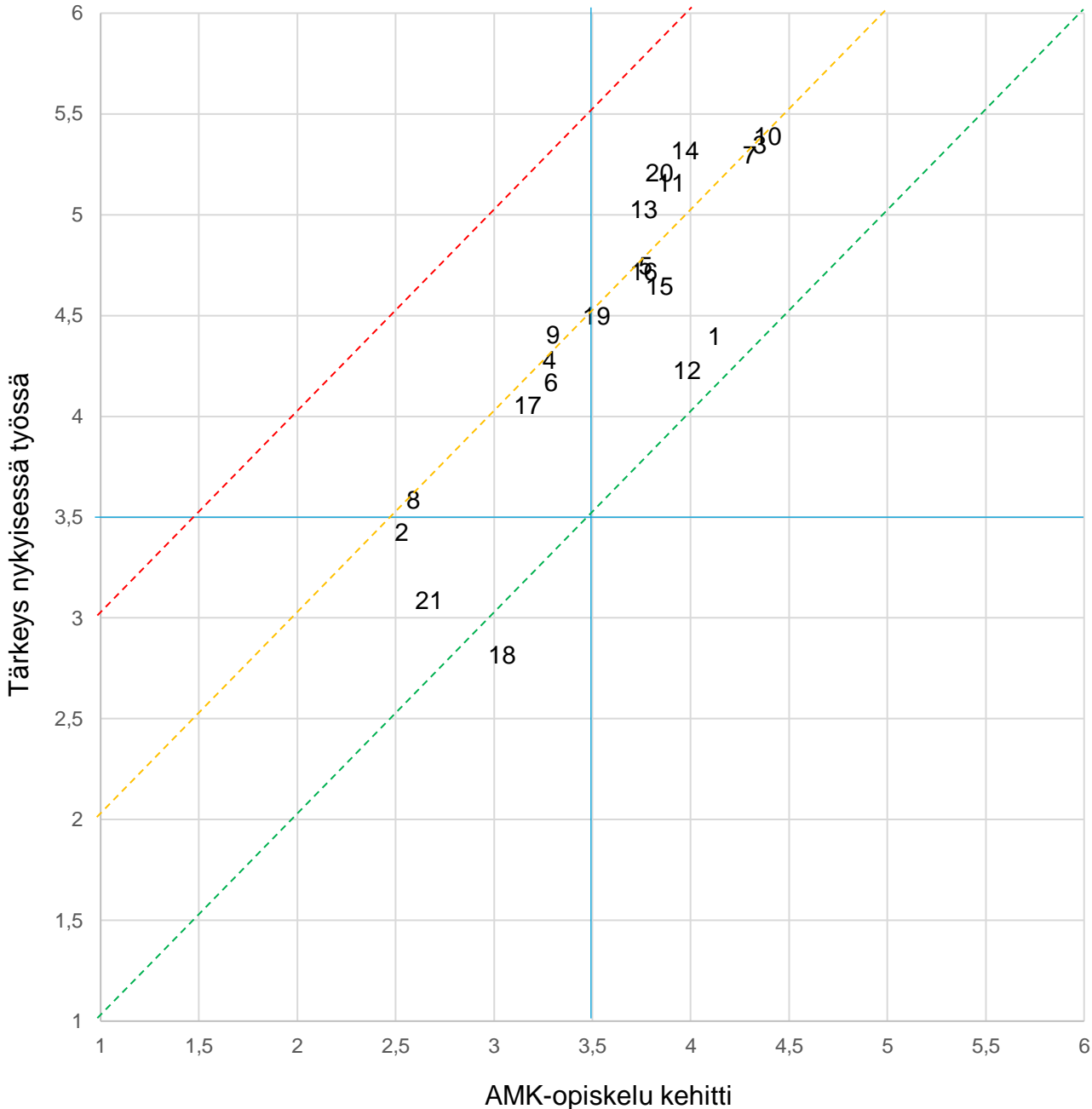
Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Osaamisten kehittyminen ja tärkeys nykyisessä työssä, AMK ja YAMK, taidealat, 2013–2015 valmistuneet, N=559–1549

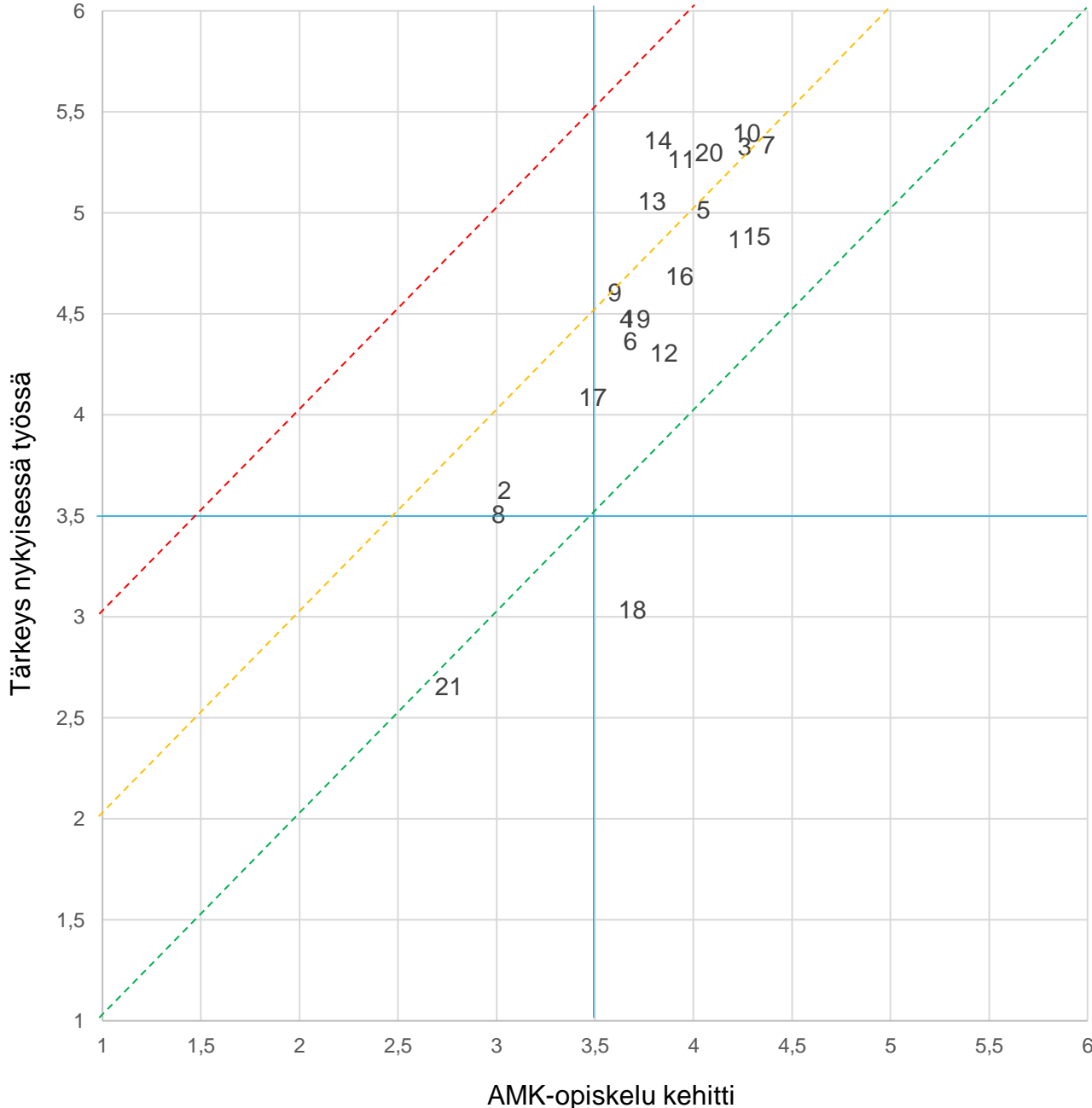

1. Alan keskeiset termit, menetelmät ja periaatteet
2. Esihenkilö- ja johtamisosaaminen
3. Itsenäinen työskentely ja ajanhallinta
4. Kehittämisaamien
5. Kyky analysoida ja tehdä johtopäätöksiä (2015)
6. Analyttiset taidot (2013–2014)
7. Kyky oppia ja omaksua uutta
8. Liiketaloudellinen osaaminen (mm. budjetointi)
9. Moniammatillisissa ryhmissä toimiminen
10. Oma-aloitteisuus ja itseohjautuvuus
11. Ongelmanratkaisutaidot
12. Opinnoista saatu käytännön osaaminen
13. Organisointi- ja koordinoitaitaidot
14. Stressinsietokyky ja sopeutuminen uusiin tilanteisiin
15. Tiedonhankintataidot
16. Tieto- ja viestintätekniikan taidot
17. Toimiminen monikulttuurisessa ympäristössä
18. Tutkimusmenetelmäosaaminen
19. Verkostoitumistaidot
20. Vuorovaikutus- ja neuvottelutaidot
21. Yrittäjyystaidot

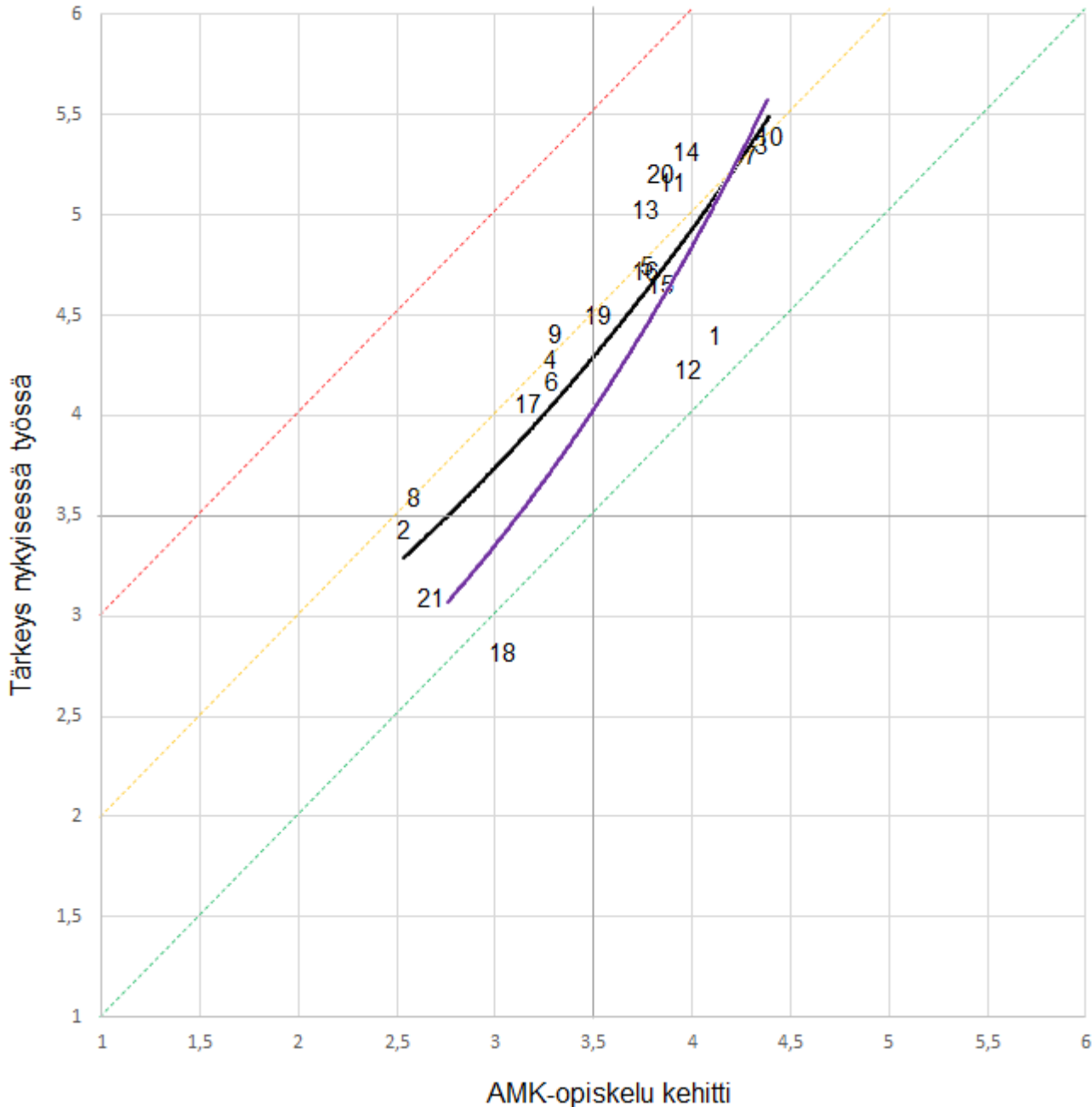
Osaamisten kehittyminen ja tärkeys nykyisessä työssä, AMK ja YAMK, muut kuin taidealat ja kielet, 2013–2015 valmistuneet, N=8046–21989

Suurin osaamiskoulu on stressinsietokykyyn ja uusiin tilanteisiin sopeutumisen kohdalla (-1,5).

1. Alan keskeiset termit, menetelmät ja periaatteet
2. Esihenkilö- ja johtamisosaaminen
3. Itsenäinen työskentely ja ajanhallinta
4. Kehittämisaamien
5. Kyky analysoida ja tehdä johtopäätöksiä (2015)
6. Analyttiset taidot (2013–2014)
7. Kyky oppia ja omaksua uutta
8. Liiketaloudellinen osaaminen (mm. budjetointi)
9. Moniammatillisissa ryhmässä toimiminen
10. Oma-aloitteisuus ja itseohjautuvuus
11. Ongelmanratkaisutaidot
12. Opinnoista saatu käytännön osaaminen
13. Organisaatio- ja koordinaointitaidot
14. Stressinsietokyky ja sopeutuminen uusiin tilanteisiin
15. Tiedonhankintataidot
16. Tieto- ja viestintätekniikan taidot
17. Toimiminen monikulttuurisessa ympäristössä
18. Tutkimusmenetelmäosaaminen
19. Verkostoitumistaidot
20. Vuorovaikutus- ja neuvottelutaidot
21. Yrittäjyystaidot

Osaamisen kehittyminen ja tärkeys nykyisessä työssä, AMK ja YAMK, taidealat verrattuna muihin, 2013–2015 valmistuneet, N=559–21989

Numerot ja musta trendiviiva vastaa taidealojen osaamistutkakuviota ja violetti trendiviiva muiden alojen (ilman kieliä).

1. Alan keskeiset termit, menetelmät ja periaatteet
2. Esihenkilö- ja johtamisosaaminen
3. Itsenäinen työskentely ja ajanhallinta
4. Kehittämisaamisaaminen
5. Kyky analysoida ja tehdä johtopäätöksiä (2015)
6. Analyttiset taidot (2013–2014)
7. Kyky oppia ja omaksua uutta
8. Liiketaloudellinen osaaminen (mm. budjetointi)
9. Moniammatillisissa ryhmissä toimiminen
10. Oma-aloitteisuus ja itseohjautuvuus
11. Ongelmanratkaisutaidot
12. Opinnoista saatu käytännön osaaminen
13. Organisointi- ja koordinoitaitaidot
14. Stressinsietokyky ja sopeutuminen uusiin tilanteisiin
15. Tiedonhankintataidot
16. Tieto- ja viestintätekniikan taidot
17. Toimiminen monikulttuurisessa ympäristössä
18. Tutkimusmenetelmäosaaminen
19. Verkostoitumistaidot
20. Vuorovaikutus- ja neuvottelutaidot
21. Yrittäjyystaidot

Osaamiskuilun lisätarkastelu: taidealojen osaamiset työuran kokonaisuuden mukaan

- Taidealojen sisäinen vertailu sen mukaan, onko vastaaja ollut enemmän työelämän ulkopuolella valmistumisen jälkeen vai enemmän tai vaihtelevasti työelämässä
 - Enemmän työelämässä olleet arvioivat osaamisten kehittyneen aavistuksen enemmän, mutta erot ovat vähäpätöisiä.
 - Erot osaamisten tärkeydessä nykyisessä tai edellisessä työssä ovat suurempia kuin osaamisen kehittymisen kohdalla.
 - Suurin ero esihenkilö- ja johtamisosaamisen kohdalla (-1,0).
- Kuvioissa verrataan osaamisen kehittymistä osaamisen kehittymiseen ja osaamisen tarvetta osaamisen tarpeeseen.

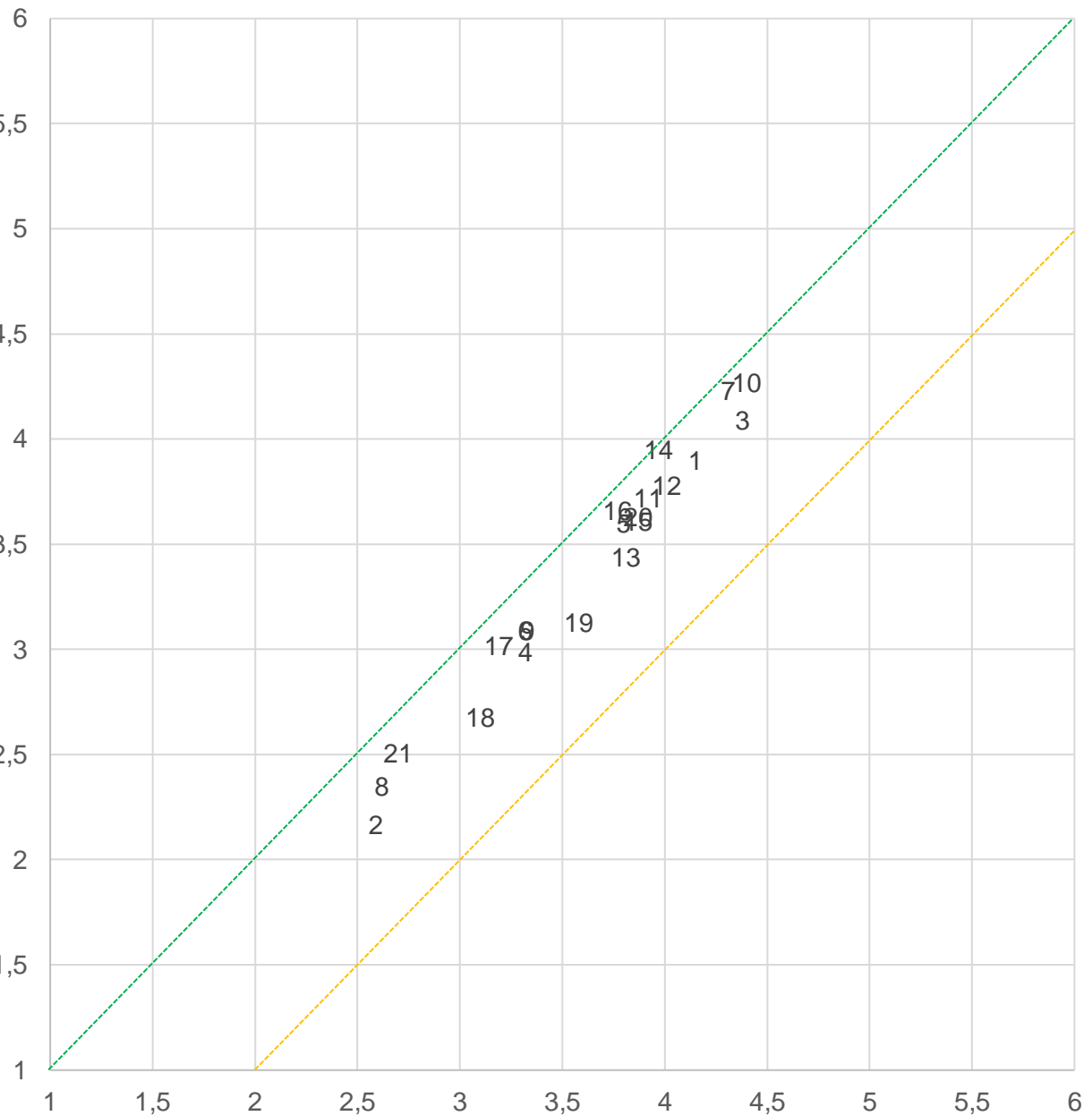
Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Osaamisten kehittyminen opinnoissa työuran mukaan,
taidealat, 2013–2015 valmistuneet, N=560–1549

Enemmän työelämässä olleet arvioivat osaamisten kehittyneen aavistuksen enemmän, mutta erot ovat vähäpätöisiä.

Osaamisen kehittyminen opinnoissa: Taidealat enemmän työelämän ulkopuolella

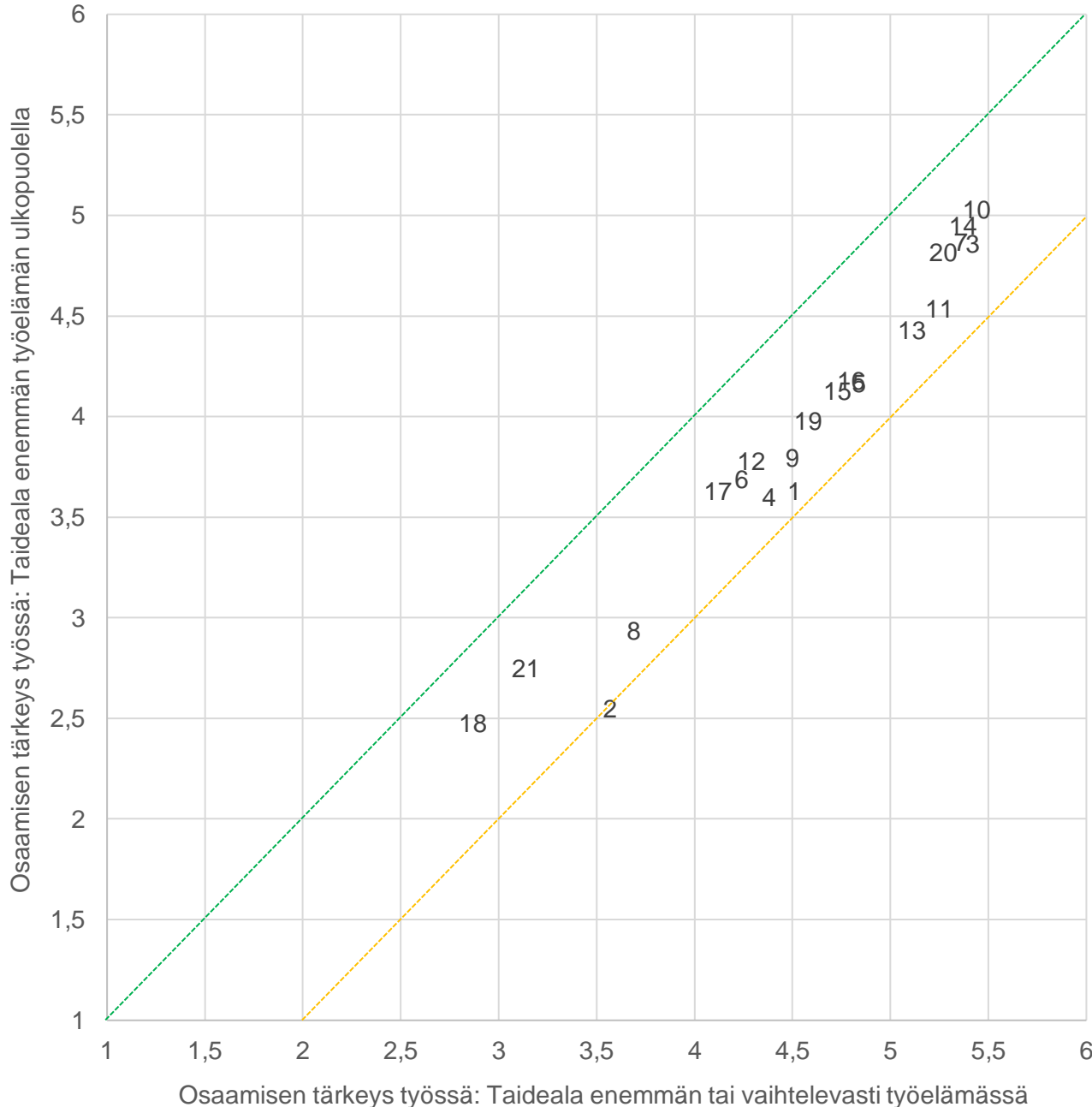
Osaamisen kehittyminen: Taidealat enemmän tai vaihtelevasti työelämässä

1. Alan keskeiset termit, menetelmät ja periaatteet
2. Esihenkilö- ja johtamisosaaminen
3. Itsenäinen työskentely ja ajanhallinta
4. Kehittämisoosaaminen
5. Kyky analysoida ja tehdä johtopäätöksiä (2015)
6. Analyttiset taidot (2013–2014)
7. Kyky oppia ja omaksua uutta
8. Liiketaloudellinen osaaminen (mm. budjetointi)
9. Moniammatillisissa ryhmissä toimiminen
10. Oma-aloitteisuus ja itseohjautuvuus
11. Ongelmanratkaisutaidot
12. Opinnoista saatu käytännön osaaminen
13. Organisointi- ja koordinoititaidot
14. Stressinsietokyky ja sopeutuminen uusiin tilanteisiin
15. Tiedonhankintataidot
16. Tieto- ja viestintätekniikan taidot
17. Toimiminen monikulttuurisessa ympäristössä
18. Tutkimusmenetelmäosaaminen
19. Verkostoitumistaidot
20. Vuorovaikutus- ja neuvottelutaidot
21. Yrittäjyystaidot

Osaamisen tärkeys nykyisessä/edellisessä työssä työuran mukaan, taidealat, 2013–2015 valmistuneet, N=560–1549

Suurin ero osaamisen tärkeydessä työuran kokonaisuuden mukaan on esihenkilö- ja johtamisosaamisessa (-1,0).

1. Alan keskeiset termit, menetelmät ja periaatteet
2. **Esihenkilö- ja johtamisosaaminen**
3. Itsenäinen työskentely ja ajanhallinta
4. Kehittämisaaminen
5. Kyky analysoida ja tehdä johtopäätöksiä (2015)
6. Analyttiset taidot (2013–2014)
7. Kyky oppia ja omaksua uutta
8. Liiketaloudellinen osaaminen (mm. budjetointi)
9. Moniammatillisissa ryhmissä toimiminen
10. Oma-aloitteisuus ja itseohjautuvuus
11. Ongelmanratkaisutaidot
12. Opinnoista saatu käytännön osaaminen
13. Organisointi- ja koordinoitaidot
14. Stressinsietokyky ja sopeutuminen uusiin tilanteisiin
15. Tiedonhankintataidot
16. Tieto- ja viestintätekniikan taidot
17. Toimiminen monikulttuurisessa ympäristössä
18. Tutkimusmenetelmäosaaminen
19. Verkostoitumistaidot
20. Vuorovaikutus- ja neuvottelutaidot
21. Yrittäjäystaidot

Osaamiskuilun lisätarkastelu: erot yksittäisissä osaamisissa taidealojen ja muiden välillä

- Erot osaamisissa: taidealat suhteessa muut (yli +/-0,35 erotus)
 - Tutkimusmenetelmät, tiedonhallintataidot, esihenkilö- ja johtamisosaaminen, liiketaloudellinen osaaminen ja analyttiset taidot kehittyivät suhteellisesti vähemmän.
 - Alan keskeiset termit, menetelmät ja periaatteet ovat suhteellisesti vähemmän tärkeitä nykyisessä työssä.
 - Yrittäjäystaidot ovat suhteellisesti tärkeämpiä nykyisessä työssä.

Osaamistutka taulukkona: taidealat ja muut (ilman kieliä)

Osaaminen	Taidealat			Muut alat			Erotus: taidealat- muut alat	
	A1	B1	Kuilu	A2	B2	Kuilu	A1-A2	B1-B2
Alan keskeiset termit, menetelmät ja periaatteet	4,1	4,4	-0,3	4,2	4,9	-0,7	-0,1	-0,5
Analyttiset taidot (2013–2014)	3,3	4,2	-0,9	3,7	4,4	-0,7	-0,4	-0,2
Esihenkilö- ja johtamisosaaminen	2,5	3,4	-0,9	3,0	3,6	-0,6	-0,5	-0,2
Itsenäinen työskentely ja ajanhallinta	4,4	5,4	-1,0	4,3	5,3	-1,1	0,1	0,0
Kehittämisaosaaminen	3,3	4,3	-1,0	3,7	4,5	-0,8	-0,4	-0,2
Kyky analysoida ja tehdä johtopäätöksiä (2015)	3,8	4,8	-1,0	4,1	5,0	-1,0	-0,3	-0,3
Kyky oppia ja omaksua uutta	4,3	5,3	-1,0	4,4	5,3	-1,0	-0,1	0,0
Liiketaloudellinen osaaminen (mm. budjetointi)	2,6	3,6	-1,0	3,0	3,5	-0,5	-0,4	0,1
Moniammatillisissa ryhmissä toimiminen	3,3	4,4	-1,1	3,6	4,6	-1,0	-0,3	-0,2
Oma-aloitteisuus ja itseohjautuvuus	4,4	5,4	-1,0	4,3	5,4	-1,1	0,1	0,0
Ongelmanratkaisutaidot	3,9	5,2	-1,3	3,9	5,3	-1,3	0,0	-0,1
Opinnoista saatu käytännön osaaminen	4,0	4,2	-0,3	3,9	4,3	-0,5	0,1	-0,1
Organisointi- ja koordinoitaitaidot	3,8	5,0	-1,3	3,8	5,1	-1,3	0,0	0,0
Stressinsietokyky ja sopeutuminen uusiin tilanteisiin	4,0	5,3	-1,4	3,8	5,4	-1,5	0,2	0,0
Tiedonhankintataidot	3,8	4,7	-0,8	4,3	4,9	-0,6	-0,5	-0,2
Tieto- ja viestintätekniikan taidot	3,8	4,7	-1,0	3,9	4,7	-0,8	-0,2	0,0
Toimiminen monikulttuurisessa ympäristössä	3,2	4,1	-0,9	3,5	4,1	-0,6	-0,3	0,0
Tutkimusmenetelmäosaaminen	3,0	2,8	+0,2	3,7	3,0	+0,7	-0,7	-0,2
Verkostoitumistaidot	3,5	4,5	-1,0	3,7	4,5	-0,8	-0,2	0,0
Vuorovaikutus- ja neuvottelutaidot	3,8	5,2	-1,4	4,1	5,3	-1,2	-0,2	-0,1
Yrittäjyyshaidot	2,7	3,1	-0,4	2,8	2,7	+0,1	-0,1	0,4
Summa	75	94	-18	80	96	-16	-4,2	-1,9

A=AMK-opiskelu kehitti, B=Nykyisessä työssä tärkeää, Kuilu=A-B.

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Kestävää kasvua ja työtä

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Jatkokouluttautuminen

Jatkokouluttautumiseen motivoi ammattitaidon kehittäminen tai alan vaihto. Tyytyväisyys tutkintoon ei näytä kuitenkaan riippuvan jatkokouluttautumisesta.

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Jatkokouluttautumisen tavat taidealoilla, tulkkauksessa ja muilla aloilla 2013–2015 (%)

	Taidealat	Kielet	Muu	Ryhmien yhtäsuuruus *			X ² p-arvo	V
				A	B	C		
Lyhyemmät koulutukset, kurssit tai opintokokonaisuudet	29	19	32	A	A	B	<0,001	0,02
Maisterin tai kandin tutkintoon tähtäävät opinnot	18	19	13	A	AB	B	<0,001	0,04
AMK-tutkintoon tähtäävät opinnot	8	9	4	A	AB	B	<0,001	0,05
Ammatillinen lisäkoulutus (ammatti- tai erikoisammattitutkinto)	6	12	7	A	B	AB	0,05	0,02
YAMK-tutkintoon tähtäävät opinnot	6	6	10	A	AB	B	<0,001	0,03
Ammatillinen perustutkinto	5	7	2	A	A	B	<0,001	0,05
Ammatilliset erikoistumisopinnot (AMK)	2	19	3	A	B	C	<0,001	0,05
Pätevöitymiskoulutus (pätevöitymisluvan saamiseksi) ml. pedagogiset opinnot	2	4	4	A	AB	B	<0,001	0,03
Tohtorin tai lisensiaatin tutkintoon tähtäävät opinnot	1	1	1	A	A	A	0,72	
N (100 %)	1715	69	23746–23747					

*) Parittainen vertailu 95 %:n luottamustasolla.

Lyhyet koulutukset ovat suosittuja kaikilla aloilla. Taidealoilla suhteellisesti suosituimpia ovat lisäksi yliopisto- tai AMK-tutkintoon johtavat koulutukset sekä ammatillinen pt. Tulkit kouluttautuvat erityisesti pätevöitymisluvan saamiseksi.

Jatkokouluttautumisen syyt taidealoilla, tulkkauksessa ja muilla aloilla 2013–2015 (%)

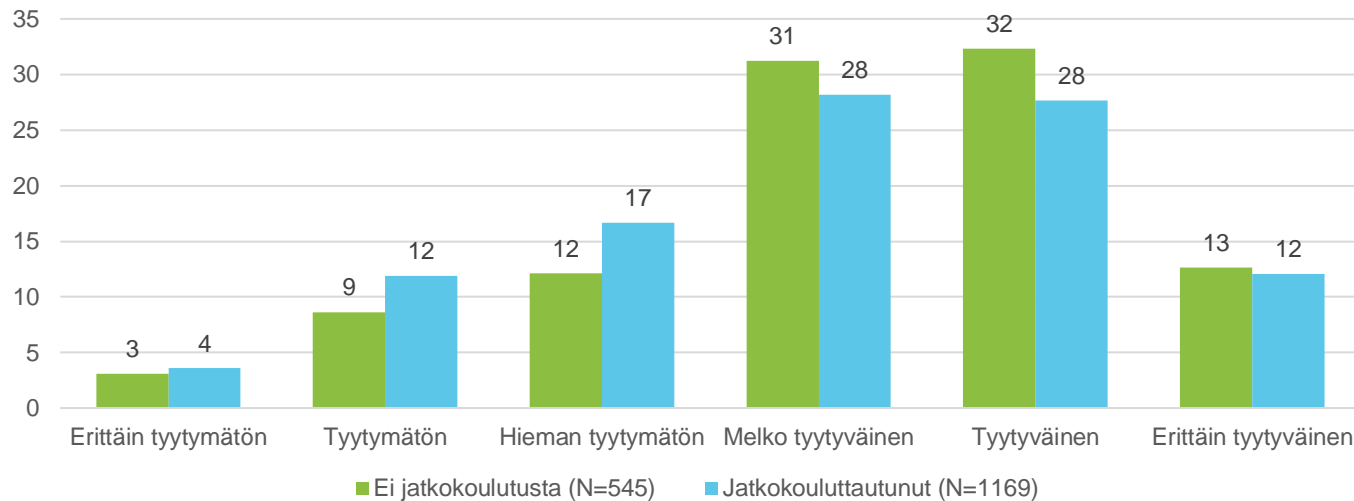
	Taidealat			Kielet
	Enemmän tai vaihtelevasti työelämässä	Enemmän työelämän ulkopuolella	Ero $p < 0,05$	
Ammattitaidon kehittäminen	43	26	*	34
Uralla eteneminen	15	5	*	11
Työllistymisvaikeudet	9	31	*	6
Alan / ammatin vaihtaminen	12	24	*	26
Itseni sivistäminen	8	4		4
Palkankorotus tai muu kannustin (esim. vakinaistaminen)	2	1		2
Tutkinnon ala / suuntautuminen ei vastannut työelämän tarpeita	4	4		2
Tutkinnon taso ei vastannut työelämän tarpeita	3	4		2
Työni vaatii tietyn lisäkoulutuksen tai -pätevyyden	1	1		2
Muu syy	3	2		11
N (100 %)	912	167		47

$\chi^2=95$, $df=9$, $p < 0,001$, Cramerin $V=0,3$ (pieni tai keskikokoinen efekti)

Taidealoilla enemmän työelämässä olleet kouluttautuvat eniten ammattitaidon kehittämisen ja uralla etenemisen vuoksi. Enemmän työelämän ulkopuolella olleet hakevat ratkaisua työllistymisvaikeuksiin ja pyrkivät vaihtamaan alaa tai ammattia.

Taidealojen jatkokouluttautuneiden tyytyväisyys tutkintoon (2013–2015, %)

- Tyytyväisyys tutkintoon ei eroa käytännössä lainkaan sen mukaan, onko taidealoilta valmistunut jatkokouluttautunut vai ei.

Molempien mediaani 4 "Melko tyytyväinen".
Kruskal-Wallis $X^2=7$, $df=1$, $p=0,009$, $\epsilon^2<0,01$ (häviävän pieni kokonaiseffektikoko)

AMKISTA URALLE

Uraseurantatiedot käyttöön

Kiitos!

TURKU AMK
TURKU UNIVERSITY OF
APPLIED SCIENCES

HAMK
HÄMEEN AMMATTIKORKEAKOULU
HÄME UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

LAUREA
AMMATTIKORKEAKOULU
Yhdessä enemmän

OAMK
OULUN AMMATTIKORKEAKOULU

 **Tampereen
ammattikorkeakoulu**

 **OPIKELUN JA
KOULUTUKSEN
TUTKIMUSSÄÄTIÖ**

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto